

C U P R I N S

	Conținutul capitolului	Pagina
CAPITOLUL I		
	Dispoziții generale	3
	Secțiunea I Definiție, scop, obiective	3
	Secțiunea a 2-a Responsabilitățile privind analiza și acoperirea riscurilor	3
	2.1. Acte normative de referință	3
	2.2. Structuri organizatorice implicate	4
	2.3. Responsabilități ale organismelor și autorităților cu atribuții în domeniu	4
CAPITOLUL II		
	Caracteristicile unității administrativ-teritoriale	5
	Secțiunea 1. Amplasare geografică și relief	5
	a. Suprafață, vecinătăți	6
	b. Forme de relief, specificități, influențe	6
	c. Caracteristici pedologice ale solului	6
	Secțiunea a 2-a. Caracteristici climatice	6
	a. Regimul climatic, specificități, influențe	6
	b. Regimul precipitațiilor	6
	c. Temperaturi	7
	d. Fenomene meteorologice	8
	Secțiunea a 3-a. Rețeaua hidrografică	8
	Secțiunea a 4-a. Populația	11
	a. Numărul populației	11
	b. Structura demografică pe naționalități	11
	Secțiunea a 5-a. Căi de transport	11
	a. Căile de transport rutiere	11
	b. Căile de transport feroviare	11
	c. Căile de transport aeriene	12
	Secțiunea a 6-a. Dezvoltarea economică	12
	a. Zone industriale	12
	b. Depozite, rezervoare, capacități de stocare	14
	c. Fondul funciar	17
	d. Creșterea animalelor	17
	e. Turism	17
	f. Apariția de noi activități economice	23
	Secțiunea a 7-a. Infrastructuri locale	24
	a. Instituții publice	24
	- rețeaua instituțiilor culturale	24
	- Cultele din municipiul Tîrgu Mureș	26
	- Ocrotirea sănătății	30
	b. rețele de utilități	35
	c. locuri de adunare și cazare a populației	38
CAPITOLUL III		
	Analiza riscurilor generatoare de situații de urgență	38
	Secțiunea 1. Analiza riscurilor naturale	39
	a. Fenomene meteorologice periculoase	39
	a.1 Inundații	39
	a.2 Înzăpeziri, viscole	41
	b. Incendii de pădure	41
	c. Fenomene distructive de origine geologică	41
	c.1 Cutremure	41
	c.2 Alunecări de teren	41
	Secțiunea a 2-a. Analiza riscurilor tehnologice	42
	a. Riscuri industriale	42
	b. Riscuri de transport, depozitare, produse periculoase	51
	b.1 Transport rutier	52
	b.2 Transport feroviar	52
	b.3 Transport aerian	53
	c. Riscuri nucleare	53
	d. Riscuri de poluare a apelor	53
	e. Prăbușiri construcții, instalații, amenajări	54
	f. Eșecul utilităților publice	55
	g. Căderi de obiecte din atmosferă sau din cosmos	56

Nr.crt.	Conținutul capitolului	Pagina
	Secțiunea a 3-a. Analiza riscurilor biologice	56
	Secțiunea a 4-a. Analiza riscurilor de incendii	57
	Secțiunea a 5-a. Analiza riscurilor sociale	57
CAPITOLUL IV		
	Acoperirea riscurilor	59
	Secțiunea 1. Conceptia desfășurării acțiunilor de protecție-intervenție	59
	Secțiunea a 2-a Etapele de realizare a acțiunilor	60
	Secțiunea a 3-a. Faze de urgență a acțiunilor	60
	Secțiunea a 4-a. Acțiunile de protecție - intervenție	61
	Secțiunea a 5-a. Instruirea	61
	Secțiunea a 6-a. Realizarea circuitului informațional, decizional și de cooperare	61
CAPITOLUL V		
	Resurse umane, materiale și financiare	62
CAPITOLUL VI		
	Logistica acțiunilor	62
ANEXE		
		63
	Anexa nr.1 Principalele tipuri de risc generatoare de situații de urgență, grupate în funcție de natura lor	64
	Anexa nr. 2 Tipuri de risc, riscuri asociate, autorități responsabile și domeniile de acțiune	65
	Anexa nr.3 Dispoziția Primarului municipiului Tîrgu Mureș privind actualizarea componenței Comitetului Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș	71
	Anexa nr.4 Dispoziția Primarului municipiului Tîrgu Mureș privind actualizarea componenței Centrului de conducere și coordonare a evacuării în situații de urgență la nivelul municipiului Tîrgu Mureș	76
	Anexa nr. 5 Dispoziția Primarului municipiului Tîrgu Mureș privind actualizarea componenței Centrului operativ cu activitate temporară (secretariatul tehnic) pentru situații de urgență	80
	Anexa nr.6 Repartizarea principalelor funcții de sprijin pe care le asigură C.L.S.U. - Consiliul local –Municipiul Tîrgu Mureș , în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență	85
	Anexa nr.7 Harta municipiului Tîrgu Mureș -- accident chimic la SC.AZOMUREȘ SA	87
	Anexa nr.8 Schema de avertizare-alarmare a populației în situații de urgență	89
	Anexa nr.9 Locuri, obiective vulnerabile sau cu grad ridicat de pericol	94
	Anexa nr.10 Activități specifice ce se desfășoară în situații de urgență, proceduri de intervenție	96
	Anexa nr.11 Schema fluxului informațional operativ – decizional la nivelul municipiului Tîrgu Mureș	101
	Anexa nr.12 Repartizarea principalelor funcții de sprijin pe care le asigură instituțiile în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență	102
	Anexa nr.13 Situația responsabilităților agenților economici pentru apărarea digurilor de pe teritoriul municipiului Tîrgu-Mureș	107
	Anexa nr.14 Reguli de comportare în cazul producerii unei situații de urgență.	108
	Anexa nr.15 Lista activităților specifice care se îndeplinesc în cadrul funcțiilor de sprijin	114
	Anexa nr.16 Situația spațiilor de relocare pentru populația municipiului Tîrgu Mureș în cazul producerii unei situații de urgență	125
	Anexa nr. 17 Evidența operatorilor economici din municipiul Tîrgu Mureș care intră sub incidența Legii nr. 59/2016	132
	Anexa nr. 18. a. Fișa tehnică de securitate pentru amoniac; b. Fișa tehnică de securitate pentru clor; c. Fișa tehnică de securitate pentru hidrat de hidrazină 24%; d. Fișa tehnică de securitate pentru metan.	146
	Anexa nr. 19. A. Evidența operatorilor economici din municipiul Tîrgu Mureș care dețin substanțe chimice periculoase pentru om sau mediu (nu intră sub incidența Legii nr. 59/2016) B. Evidența instituțiilor publice din municipiul Tîrgu Mureș care dețin substanțe chimice periculoase pentru om sau mediu(nu intră sub incidența Legii nr. 59/2016)	177
	Anexa nr. 20 Rețeaua stradală din municipiul Tîrgu Mureș	214
	Anexa nr. 21 Situația surselor radioactive și a materialelor nucleare din municipiul Tîrgu Mureș	231
	Anexa nr. 22 Situația unitatilor medicale de stat și private de pe raza municipiului Tîrgu Mureș. Lista furnizorilor de servicii paraclinice din municipiul Tîrgu Mureș	237
	Anexa nr. 23 Tabel nominal cu instituțiile și operatorii economici care se încadrează în prevederile art.7 din OMAI nr. 96 /2016	240

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1. Definiție, scop, obiective

Planul de analiză și acoperire a riscurilor cuprinde riscurile potențiale identificate la nivelul unității administrativ-teritoriale, măsurile, acțiunile și resursele necesare pentru managementul acestora.

Scopurile Planului de analiză și acoperire a riscurilor al municipiului Tîrgu-Mureș sunt :

1. de a asigura cunoașterea de către toți factorii implicați, a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin înainte, pe timpul și după apariția unei situații de urgență;
2. de a crea un cadru unitar și coerent de acțiune pentru prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență
3. de a asigura un răspuns optim în caz de urgență, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Obiectivele Planului de analiză și acoperire a riscurilor al municipiului Tîrgu-Mureș sunt:

1. asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situații de urgență, prin evitarea manifestării acestora;
2. reducerea frecvenței de producere ori limitarea consecințelor în baza concluziilor rezultate în urma identificării și evaluării tipurilor de risc;
3. amplasarea și dimensionarea unităților operative și a celorlalte forțe destinate asigurării funcțiilor de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență;
4. stabilirea concepției de intervenție în situații de urgență și elaborarea planurilor operative;
5. alocarea și optimizarea forțelor și mijloacelor necesare prevenirii și gestionării situațiilor de urgență.

Secțiunea a 2-a Responsabilitățile privind analiza și acoperirea riscurilor

2.1. Acte normative de referință

Redactarea prezentului plan este realizată în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative:

- Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 132/2007, pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a Planului de analiză și acoperire a riscurilor și a Structurii-cadru a Planului de analiză și acoperire a riscurilor ;
- Legea nr. 481/2004, privind protecția civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de urgență nr. 21, din 15 aprilie 2004, privind sistemul național de management al situațiilor de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 307, din 12 iulie 2006, privind apărarea împotriva incendiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 163, din 28 februarie 2007, pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor;
- Hotărârea de Guvern nr. 557, din 3 august 2016, privind managementul tipurilor de risc;
- Ordinul ministrului administrației și internelor nr.181/2010, pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de risc repartizate Ministerului Administrației și Internelor;
- Hotărârea de Guvern nr. 642, din 29 iunie 2005, pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile, în funcție de tipurile de riscuri specifice;

-Legea nr. 59, din 11 aprilie 2016, privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase;
-Legea nr. 575/2001, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
-O.M.T.C.T./O.M.A.I. nr 1995/1160, din 2005/2006, pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului la cutremure și/sau alunecări de teren;
-Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 1184/2006, pentru aprobarea Normelor privind organizarea și asigurarea activității de evacuare în situații de urgență;
-Ordinul comun nr. 1.422/192/2012, al ministrului mediului și pădurilor și al ministrului administrației și internelor pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră

2.2. Structuri organizatorice implicate

Planul de analiză și acoperire a riscurilor al municipiului Tîrgu-Mureș se întocmește de Comitetul Local pentru Situații de Urgență și se aprobă de Consiliul local municipal Tîrgu Mureș.

Planul de analiză și acoperire a riscurilor al municipiului Tîrgu-Mureș se întocmește și se aprobă în termen de maximum 60 de zile de la aprobarea de către prefect a Schemei cu riscurile teritoriale din unitatea administrativ-teritorială, elaborată de Inspectoratul pentru Situații de Urgență HOREA al județului Mureș și se actualizează la fiecare început de an sau ori de câte ori apar alte riscuri decât cele analizate sau modificări în organizarea structurilor care, potrivit legii, au atribuții ori asigură funcții de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență în profil teritorial.

2.3. Responsabilități ale organismelor și autorităților cu atribuții în domeniu

Responsabilitățile privind analiza și acoperirea riscurilor revin tuturor factorilor care, potrivit legii, au atribuții ori asigură funcții de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență în profil teritorial.

Managementul tipurilor de risc implică identificarea tipurilor de risc și a riscurilor asociate, stabilirea autorităților responsabile, pe tipuri de risc, stabilirea domeniilor de acțiune ale autorităților responsabile, pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul la eveniment și refacerea/reabilitarea situației, precum și repartizarea funcțiilor de sprijin.

Sunt autorități responsabile, pe tipuri de risc (art. 4 din H.G.R. nr .557/2016, privind managementul tipurilor de risc):

- a) autoritățile și organele de specialitate ale administrației publice centrale, inclusiv structurile teritoriale aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea acestora;
- b) autoritățile administrației publice locale;
- c) operatorii economici titulari de autorizație.

După elaborare și aprobare, Planul de analiză și acoperire a riscurilor se pune la dispoziția Secretariatului tehnic permanent al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Mureș.

Extrase din document și din planurile de protecție și intervenție întocmite pe tipurile de riscuri principale identificate, se transmit celorlalte instituții și organisme cu atribuții de prevenire și gestionare a riscurilor generatoare de situații de urgență, acestea având obligația să cunoască, în părțile care le privesc, conținutul planurilor și să le aplice corespunzător situațiilor de urgență specifice.

Operatorii economici, instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale și alte structuri din unitatea administrativ-teritorială au obligația de a pune la dispoziție Comitetului Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș, toate documentele, datele, informațiile solicitate, în vederea întocmirii Planului de analiză și acoperire a riscurilor.

Documentele, datele și informațiile a căror divulgare poate prejudicia siguranța națională și apărarea țării ori este de natură să determine prejudicii unei persoane juridice de drept public sau privat se supun regulilor și măsurile stabilite prin legislația privind protecția informațiilor clasificate.

CAPITOLUL II

CARACTERISTICILE UNITĂȚII ADMINISTRATIV-TERITORIALE Municipiul Tîrgu Mureș – reședință a județului MUREȘ

Secțiunea 1. Amplasare geografică și relief

Situat la întretăierea a trei zone geografice și economice – Câmpia Transilvaniei, Valea Mureșului și Valea Nirajului – teritoriul municipiului Tîrgu-Mureș a fost leagănul unor așezări omenești, încă din cele mai vechi timpuri ale istoriei. Numeroase dovezi materiale atestă aici prezența culturilor neolitice și apoi a celor din epoca bronzului și fierului. Săpăturile arheologice au scos la iveală vestigii romane în împrejurimile orașului.

Așezarea propiu-zisă s-a afirmat de la începutul istoriei sale ca o localitate de târg, caracter ce i-a determinat soarta de-a lungul secolelor. În prima atestare documentară, datând din anul 1300, localitatea apare cu numele de Forum Sicularum (Târg al Secuilor), iar apoi, în 1332, sub denumirea de Novum Forum Sicularum (Noul Târg al Secuilor), secuii fiind acea parte a populației care nu era iobăgită, ci trăia liber cu obligația de a apăra granițele Regatului Ungar.

În 1599, voievodul Mihai Vitezu intitulează așezarea drept „oppidi nostri Zekelyvasarhely”. Această denumire de „târg al secuilor” a fost folosită până la 29 aprilie 1616, data la care principele Transilvaniei, Bethlen Gabor, a ridicat așezarea la rang de oraș liber regal, schimbându-i denumirea oficială în cea de Marosvasarhely (loc de târg pe râul Mureș, în limba maghiară). Numele de „târg pe râul Mureș” s-a păstrat ca fiind tradus de diferiți negustori, ce aveau relații comerciale în zonă în limba lor maternă: Tîrgu-Mureș – pentru români, Marosvasarhely - pentru maghiari, Neumarkt am Mieresch – pentru germani, etc.

În anul 1595, locuitorii din Tîrgu-Mureș dau ajutor voievodului Mihai Viteazu, în luptele contra turcilor. În anul 1601, orașul este jefuit și incendiat de mercenarii Imperiului austriac conduși de generalul Basta.

Încă din sec.XVI, orașul Tîrgu-Mureș se remarcă drept un important centru cultural și școlar, prima școală fiind atestată din 1492.

Tîrgu Mureș – ul se naște ca oraș modern în a doua jumătate a secolului al XIX, odată cu construcția căii ferate. Primarii Bernady Gyorgy și Emil Dandea sunt considerați promotorii modernizării orașului.

Recunoscut și renumit ca oraș al florilor, municipiul Tîrgu Mureș își conservă atuurile care i-au determinat pe turiști să vină cu plăcere în această zonă. Cultura diversă și cu atât mai spectaculoasă cu cât s-a format la intersecția mai multor etnii, tradiții consolidate, nedepreciate de patina timpului, clădiri care și-au conservat un farmec multiseclar, toate îngemănând un echilibru al timpului și o deplină asumare a evoluției viitoare. Armonia și respectul față de valorile tradiționale, aprecierea multiculturalității ca element al bogăției și specificului acestei zone sunt repere ale continuității și stabilității acestui municipiu.

Tîrgu Mureș, reședința administrativă a județului Mureș, important centru economic și cultural al județului, prin așezarea sa geografică în culoarul larg al râului Mureș, beneficiază de avantajele oferite de zona de confluență a trei regiuni naturale, cu resurse economice diferite și complementare: regiunea cerealieră a Câmpiei Transilvaniei, Podișul Târnavelor și zona forestieră a dealurilor subcarpatice interne.

Totodată, Tîrgu Mureș este cunoscut în țară și străinătate ca un important centru medical, cu reușite deosebite în planul medicinei cardiovasculare și urologice.

Centru universitar și cultural cu tradiție, municipiul Tîrgu Mureș dispune de un sistem de educație solid și flexibil, gata să se adapteze la cerințele pieței forței de muncă.

a. Suprafață, vecinătăți

Municipiul Tîrgu Mureș este situat în partea centrală a podișului Transilvaniei, pe ambele maluri ale cursului superior al râului Mureș, la 46 grade 32 secunde latitudine nordică și la 24 grade 52 secunde longitudine estică, la o altitudine medie de 320 m.

Reședința a județului Mureș, municipiul reprezintă un puternic centru administrativ, economic și cultural cu o populație de 134290 locuitori și o suprafață de 4.930 ha.

Situat în centrul Transilvaniei și al României, la confluența mai multor drumuri naționale și europene, municipiul Tîrgu Mureș reprezintă un nod feroviar, rutier și aerian. Rețeaua de transport asigură legături multiple datorită drumului E60 ce leagă Europa de Vest de cea de Est.

La Nord-Est se învecinează cu Sângeorgiu de Mureș la 6 km de Tîrgu Mureș, pe DN 15 .

La Sud-Est se învecinează cu localitatea Corunca, la Sud-Vest cu localitatea Cristești, iar la Vest cu localitatea Sâncraiu de Mureș.

În partea de Nord –Vest, municipiul Tîrgu Mureș se învecinează cu localitatea Sântana de Mureș.

Linii aeriene leagă municipiul Tîrgu-Mures de Bucuresti, Budapesta si Sibiu, modernul aeroport fiind amplasat în Vidrasău, la 12 km de reședința județului, pe drumul european E60 ce leagă Tîrgu-Mureș-ul de Cluj-Napoca.

b. Forme de relief, specificități, influențe

Municipiul Tîrgu Mureș este situat în partea centrală a „Podișului Transilvaniei”, pe ambele maluri ale cursului superior al râului Mureș.

Caracteristica esențială a reliefului municipiului Tîrgu Mureș, o constituie etajarea generală dispusă în trepte de la est spre vest, de la cei 320 m înălțime pe care îi atinge Platoul Cornești și până la lunca joasă a Mureșului de la ieșirea din municipiu , unde altitudinea este de numai 280 m. Originea și geneza deosebită a formelor majore de relief, își găsesc reflectarea directă în neuniformitatea de alcătuire geologică în timpul de formare și în caracterul diferențiat al prefacerilor geografice ulterioare.

c. Caracteristicile pedologice ale solului

1. Solurile

În strânsă concordanță cu substratul litologic, cu relieful, clima și vegetația, învelișul de sol al municipiului Tîrgu Mureș este foarte variat și diversificat.

În zona de deal (Platoul Cornești) predomină solurile silvestre brune , cernoziomice, în partea vestică predomină solurile cernoziom levigate negre de fâneață umede.

Pe arii restrânse, pe lunca Mureșului, se dezvoltă lăcoviști și sărături de-a lungul văilor. Caracteristice pe terase, solurile aluviale sunt favorabile culturilor de cereale și legume. În lunca Mureșului domină aluviunile recente și actuale, precum și solurile hidromorfe și de mlaștini. Mozaicului de soluri i se suprapune un covor vegetal tot așa de variat, concordant brodat pe relief tip de sol și regim topoclimatic.

2. Resursele subsolului.

Variatatea formelor de relief și a condițiilor geologice-tectonice, stratigrafice și petrografice, au determinat și o diversitate mare de bogății ale subsolului, însă pe teritoriul municipiului Tîrgu Mureș nu se fac exploatări de acest fel.

Secțiunea a 2-a. Caracteristici climatice

a.Regimul climatic, specificități, influențe

Poziția geografică pe glob și pe continent a țării noastre, condițiile naturale specifice, determină caracterul de tranziție al elementelor fizico-geografice și chiar economico-geografice, printre care pe prim-plan se situează cele climatice.

Clima municipiului Tîrgu Mureș este continental – moderată și este o consecință a poziției sale în centrul Transilvaniei.

Ca urmare, verile sunt mai călduroase, iar iernile lungi și reci.

b.Regimul precipitațiilor

Anul mai secetos a fost anul 1987 (38,40 l/mp./an), iar cel mai umed a fost anul 1988 (51,34 l/mp./an). Aceste aspecte nu se confundă cu anii 1970-1975, anii viiturilor mari de moment când s-au produs inundații catastrofale cauzate de mai mulți factori meteorologici .

CANTITĂȚI MAXIME DE PRECIPITAȚII CĂZUTE ÎN 24 ORE STABILITE LA STAȚIA METEOROLOGICĂ DIN MUNICIPIUL TÎRGU MUREȘ

Data	Cantitatea de precipitații în l/mp	Durata ploii	Observații
18.07.1985	59,6	24 ore	
12.07.1995	34,7	24 ore	
12.06.2003	21.4	24 ore	
12.06.2004	31.6	24 ore	
24.08.2005	49.6	24 ore	

Saturarea atmosferei cu vapori de apă, variază de asemenea de la est spre vest, având valori de la 65 la 85 % după anotimp și zonă, cu minime în aprilie și maxime în decembrie și iunie.

Datorită localizării sale în partea centrală a țării, teritoriul municipiului Tîrgu Mureș este supus în cea mai mare parte a anului, circulației maselor de aer dinspre vest și nord-vest. Se constată o ușoară acțiune dinspre sud-vest, determinată și de pătrunderea maselor de aer prin culoarul străbătut de Râul Mureș printre masivele muntoase ale Călimanului și Gurghiului. Datorită fragmentării accentuate a reliefului, direcțiile principale sunt modificate local și astfel variația schimburilor maselor de aer pe întreaga suprafață a județului nostru este destul de mare.

Predomină însă direcțiile invaziilor de aer rece care se produc în partea posterioară a ciclonilor Tîrgu-Mureș - nord-vest - 12,4%.

În zona deluroasă, din municipiul Tîrgu Mureș, viteza cea mai mare a vântului este: de 3,1 m/s. Cele mai frecvente vânturi cu viteze ridicate apar în luna februarie și țin cu intermitență până la sfârșitul verii. În luna decembrie apar valori de 0,6 - 0,8 m/s.

c. Temperaturi.

SITUAȚIA CU TEMPERATURA MEDIE, DIRECȚIA ȘI VITEZA MEDIE A VÂNTULUI ȘI A UMIDITĂȚII MEDIE DIN MUNICIPIUL TÎRGU-MUREȘ

DETALII LUNA	TEMPERATURA MEDIE	Direcția medie a vântului	Viteza medie a vântului m/s	Umiditatea relativ medie
IANUARIE	Minus 4,7 grade c	NE	1,6	82%
FEBRUARIE	Minus 1,7 grade C	NE	1,6	81%
MARTIE	Plus 4,1 grade C	NV	3,6	72%
APRILIE	Plus 9,9 grade C	NV	3,6	66%
MAI	Plus 15,5 grade C	SE	3,2	68%
IUNIE	Plus 17,9 grade C	NV	2,6	72%
IULIE	Plus 19,0 grade C	NV	3,2	70%
AUGUST	Plus 18,5 grade C	NV	3,6	71%
SEPTEMBRIE	Plus 14,7 grade C	NE	1,8	73%
OCTOMBRIE	Plus 9,1 grade C	NE	2	77%
NOIEMBRIE	Plus 4,9 grade C	SE	2,6	83%
DECEMBRIE	Minus 4,2 grade C	NE	1,5	85%
MEDIA ANUALĂ	Plus 8,5 grade C	41,5 NV 41,5 NE 17,0 SE	2,5	70%

Se poate spune că, în general, climatul este favorabil, precipitațiile satisfac în cea mai mare parte nevoile de apă ale solului, iar schimburile de masă de aer creează o ambianță plăcută. Masele de aer, ce vin din vest dinspre Munții Apuseni, fac să crească temperaturile și să predomine timpul frumos și senin.

Ultimul deceniu se caracterizează printr-un climat mai umed.

Temperaturile minime înregistrate au fost de -32 °C. la Tîrgu-Mureș în luna ianuarie 1942 și în 1963, iar maxima absolută de +39 °C, în anul 1936.

Raporturile numerice între zilele cu diferite temperaturi, exprimă mai fidel starea calitativă a climei în care locuitorii municipiului, își pot desfășura activitatea productivă în special cea din

agricultură. Durata intervalului cu temperaturi mai mari de 0°C, este de 286 zile, iar a celui cu temperaturi sub 0 °C., este de 79 zile. Numărul anual al zilelor cu îngheț este în medie de 120-130 în zona de podiș, iar al zilelor senine de 110 – 120 anual, iar al timpului noros este de 110 zile.

Temperaturi și precipitații–medii lunare multianuale

Luna Elementul	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ANU AL
Temperatura aerului (C)	-4,2	-0,9	4,8	10,4	15,3	18,1	19,6	19,2	15,6	10,0	4,4	-1,1	9,3
Precipitații atm (l/m)	29,5	23,6	28,7	49,0	76,4	78,0	83,6	63,8	40,0	35,4	32,9	35,1	574,2

d. Fenomene meteorologice: Furtuni, ninsori, secete, îngheț - care se constituie în sursă a dezastrelor

Fenomen meteorologic	Caracteristici
Ploaie	- cel puțin 25 l/mp / oră produc creșteri bruște de niveluri în pâraie și văi, curgeri intense de strat de apă pe versanți antrenând cantități mari de sol
Ninsoare	- ninsori abundente care produc creșterea stratului de zăpadă cu 50 cm sau mai mult în 24 ore; - căderi de zăpadă în intervalul iunie-august, la deal și la șes, care pot afecta taberele de animale situate în zonă
Viscol	- când ninsorile abundente sunt însoțite de vânt cu viteză egală sau mai mare de 16 m/s, care produce troienirea zăpezii pe porțiuni deschise de teren împiedicând desfășurarea normală a activităților economico-sociale
Furtună (Vijelie)	- când se produc intensificări bruște ale vântului cu viteza egală sau mai mare de 20 m/s, care provoacă ruperi de copaci, avarieri la acoperișuri și construcții
Depuneri de gheață	- când se produc depuneri abundente de gheață pe conductorii aerieni determinând avarierea acestora și depunerea de gheață pe sol (polei) care periclitizează circulația pe drumurile publice
Brumă	- când se produce brumă primăvara după 20 martie sau toamna înainte de 15 octombrie, iar vegetația este în plină dezvoltare sau ciclul de vegetație nu s-a încheiat
Îngheț târziu sau timpuriu	- ori de câte ori temperatura aerului scade sub – 4grade Celsius primăvara după 20 martie și toamna înainte de 15 octombrie, iar vegetația este în plină dezvoltare sau ciclul de vegetație nu s-a încheiat

Secțiunea a 3-a. Rețeaua hidrografică

Teritoriul municipiului Tîrgu-Mureș se caracterizează printr-o rețea hidrografică bogată.

Rețeaua de ape subterane, freatice și de adâncime se caracterizează printr-un volum destul de redus, acest fenomen având o importanță deosebită la alimentarea cu apă potabilă a municipiului.

Râul Mureș este principalul curs de apă din bazinul Transilvaniei și străbate teritoriul municipiului Tîrgu Mureș pe o lungime de 9,2 km.

Municipiul Tîrgu Mureș este traversat de următoarele **cursuri de apă** :

- râul Mureș cu o suprafață totală de bazin hidrografic de 4.105 kmp și o lungime a cursului de apă , de 199 km , între izvoare și confluența cu pârâul Pocloș ;

- pârâul Pocloș, cu o suprafață totală de bazin hidrografic de 6,1 kmp și o lungime totală, a cursului de apă , de 13,0 km ;
- pârâul Budiu, cu o suprafață de bazin hidrografic de 12,0 kmp. și o lungime totală , a cursului de apă , de 9,0 km ;
- pârâul Cocoș (Vălureni), cu o suprafață totală de bazin hidrografic de 6,6 kmp și o lungime totală , a cursului de apă , de 6,1 km .

Pe râul Mureș viitura cea mai mare a fost înregistrată în anul 1970 (13 mai) având un debit maxim de 1210 mc/s , la stația hidrometrică Glodeni, iar pe pârâurile Pocloș , Budiu, și Cocoș (Vălureni) în luna iulie 1975. Nu se cunosc valorile de debite maxime deoarece nu există stații hidrometrice pe aceste cursuri de apă.

Valorile maxime, calculate, cu probabilitățile de producere de 1 % și a debitelor medii multianuale (normale) sunt redate în tabelul de mai jos :

Nr. Crt.	Râul (Pârâul)	Debitul mediu multianual [mc/s]	Debitul maxim cu probabilitate 1 % [mc/s]
1	Mureș	33,7	1210
2	Pocloș	0,200	122
3	Budiu	0,040	58,5
4	Cocoș	0,022	43,7

Amenajări hidrotehnice pe raza municipiului Tîrgu Mureș

Nr. Crt.	Denumire curs apă	Denumirea lucrării	Tip lucrare	Capacități	Obs.
0	1	2	3	4	5
1	Râul Mureș	-Îndiguire și regularizare râul Mureș în zona mun. Tîrgu Mureș Reabilitarea lucrărilor hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor pe sectorul cuprins între barajele de priză nr. 1 și nr. 2 -perioada 2011-2012	- îndiguiuri - regularizări - apărări de mal	- 15,72 km - 9,2 km - 21,1 km	
2	Pârâul Beșa	Regularizare și îndiguire pârâul Beșa	-îndiguiuri din care : • mal drept • mal stâng - regularizări - apărări de mal	- 2,4 km • 2,0 km • 0,4 km - 2,9 km - 0,7 km	
3	Pârâul Cocoș	Îndiguire și regularizare pârâul Cocoș	- îndiguiuri din care: • mal drept • mal stâng - regularizări - apărări de mal	- 2,4 km • 2,1 km • 0,3 km - 2,9 km - 3,2 km	
4	Pârâul Pocloș	Regularizare pârâul Pocloș	- regularizări - consolidări din care: • zid de sprijin;	- 5, 1 km - 10,2 km • 5,2 km	
5	Pârâul Budiu	Regularizare pârâul Budiu	- îndiguiuri - regularizări - consolidări de mal	- 4,1 km - 4,0 km - 2,4 km	
6	Pârâul Roka	Regularizare pârâul Roka	- îndiguiuri - regularizări - consolidări de mal	- 1 km - 2,4 km - 2,4 km	
7	Râul Mureș	-Baraj de priză nr.1 Tîrgu	Q 1 % - debit	-1110 mc/s	

		Mureș	Q 0,1 % - debit	-1730 mc/s	
8	Râul Mureș	-Baraj de priză nr.2 Tîrgu Mureș ;	Q 1 % - debit Q 0,1 % - debit	- 1210 mc/s - 1960 mc/s	
9	Canal Turbină	Târgu Mureș	L – lungime Q - debit de tranzit Q-debit maxim tranzitabil	- 4 km - 20 mc/s - 56 mc/s	

Secțiunea a 4-a. Populația

a. Numărul populației

În baza comunicatului de presă din 5 iulie 2013, privind rezultatele definitive ale **Recensământului Populației și al Locuințelor – 2011**, populația stabilă a municipiului Tîrgu Mureș este de **134290 persoane**.

b. Structura demografică pe naționalități

Conform datelor prezentate în comunicatul de presă din 5 iulie 2013, privind rezultatele definitive ale **Recensământului Populației și al Locuințelor – 2011** structura demografică pe naționalități :

Localitate	Români	Maghiari	Germani	Romi	Alte
Municipiul Tîrgu Mureș	66033	57532	202	3110	301

Secțiunea a 5-a. Căi de transport

a. Căile de transport rutiere

Reducerea constantă în perioada de după anul 1989 a volumului de investiții alocate pentru construirea, modernizarea și întreținerea drumurilor publice, la care se adaugă creșterea de până la 10 ori a traficului greu pe unele tronsoane, au dus la deprecierea continuă și progresivă a stării drumurilor din municipiu.

O caracteristică a municipiului o constituie dezvoltarea transportului public specific asigurării de servicii pentru distanțe scurte și cu o capacitate medie de transport.

Serviciile de taximetrie s-au dezvoltat mult în ultimii ani. De asemenea, există firme care oferă posibilitatea închirierii de autovehicule.

Principalele căi de acces în/din municipiul Tîrgu Mureș

- E 60 (Oradea – Cluj-Napoca – Tîrgu-Mureș – Sighișoara – Brașov – București –Constanța);
- DN15 - str. Gh. Doja (Tîrgu-Mureș – Reghin – Toplița – Borsec – Piatra Neamț – Buhuși – Bacău).

- str.22 Dec. 1989

- DN 13 – B-dul 1 Dec. 1918

- DN 15E – str.Voinicenilor

- DN 135 B – Calea Sighișoarei

Municipiul Tîrgu-Mureș beneficiaza de curse regulate de autobuz ce leagă municipiul de celelalte orașe din județ: Sighișoara, Sovata, Reghin, Tîrnăveni, Ludus, Iernut, de alte orașe ale țării, precum și de unele orașe din Ungaria și Germania.

În **Anexa nr. 20** este prezentată rețeaua stradală din municipiul Tîrgu Mureș.

b. Căile de transport feroviare

Stații de cale ferată – Tîrgu Mureș
- Tîrgu Mureș Nord

Lungime km. – linie curentă – 9 km.

5. linii de garare- triaj – 47 km

Ecartament – normal

Tip de linie – neelectrificat

Forma de proprietate – de stat (C.N.C.F. CFR S.A.)

Legături cu alte linii de cale ferată:

Linia 405 Războieni – Tîrgu-Mures – Deda, cu legături directe din Războieni (magistrala 300) catre Oradea, Huedin, Cluj-Napoca, Teiuș, Mediaș, Sighișoara, Brașov, Ploiești, București si din Deda (magistrala 400) la Satu-Mare, Baia Mare, Dej, Toplita, Gheorgheni, Miercurea Ciuc, Sfântu Gheorghe, Brașov, Ploiești, București.

Lipsa resurselor financiare a condus la reduceri drastice în întreținerea infrastructurii și refacerea materialului rulant (învechit și insuficient atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ). Acest fapt a alterat în mod semnificativ transportul feroviar, astfel că infrastructura feroviară se situează în prezent sub standardele UE.

c. Căile de transport aeriene

Aeroportul Tîrgu Mureș, situat pe raza orașului Ungheni, la 12 km distanță de reședința județului, pe drumul european E 60 ce leagă Tîrgu-Mureș de Cluj-Napoca, are o poziție geografică deosebit de favorabilă, întrucât cu excepția județului Cluj, județele învecinate nu dispun de aeroporturi.

Ca urmare, aeroportul Tîrgu Mureș deservește un areal geografic de 24.000 km², cu o populație aproximativă de 1,5 milioane de locuitori, cuprinzând 4 județe: Mureș, Bistrița, Harghita, Covasna.

Aeroportul Tîrgu Mureș este primul din România, care, în anul 1994, a devenit membru al Consiliului Internațional al Aeroporturilor (ACI), iar în anul 2005, a devenit aeroport internațional.

Aeroclubul Mureș „Elie Carafoli”, se află la o distanță de 2.5 km față de oraș, adresa fiind următoarea: Str. Libertății nr. 120. Zona în care este situat aeroclubul este considerată punct strategic, aici fiind și locul în care aterizează avioanele de la aviația utilitară.

Aeroclubul Mureș a fost înființat în anul 1938. El are pista înierbată, cu drenaj subteran.

Aeroclubul Mureș, cu o tradiție de peste 72 de ani, oferă cursuri de Planorism, Parașutism și ULM.

Secțiunea a 6-a. Dezvoltare economică

Principalele ramuri economice și ponderea lor în economia municipiului sunt:

a. Zone industriale, ramuri

Industria municipiului se face remarcată în domenii, cum ar fi, industria producătoare de îngrășăminte chimice, mobilă, produse farmaceutice.

După evenimentele din anul 1989, procesul de tranziție caracteristic economiei municipiului s-a resimțit și în sectorul industrial, care a trecut de la un sistem puternic centralizat la promovarea liberei inițiative. Procesul de privatizare a tuturor unităților de producție industrială care s-a desfășurat în anii „90, a fost însoțit de reducerea volumului producției și a capacităților de producție, precum și de dispariția unor ramuri industriale.

Municipiul Tîrgu Mureș dispune de un potențial de dezvoltare ridicat, determinat de așezarea geografică centrală și de condițiile naturale variate și prielnice unei ample dezvoltări economice.

Industria se caracterizează printr-o varietate mare a ramurilor producătoare, cu specializări de importanță națională, între care menționăm:

- industria extractivă a gazului metan ocupă un loc important în industria respectiv economia municipiului Tîrgu-Mureș, fiind principala sursă de gaze naturale a țării:

- DELGAZ- GRID S.A.– Bd. Pandurilor nr. 42 et. 4 – privată

-S.N.G.N. – ROMGAZ Sucursala Tg. Mureș– str.Salcânilor nr.23 – de stat

-S.N.G.N. – ROMGAZ T.T.M. Sucursala Tg.Mureș– str.Barajului nr.6 – de stat

-Sectorul Mureș al Exploatării Teritoriale Cluj a TRANSGAZ MEDIAȘ– str. Toamnei nr. 21- de stat

- industria de exploatare și prelucrare a lemnului este una dintre cele mai dezvoltate ramuri industriale, în special datorită faptului că în această zonă a țării, materia primă se găsește din abundență:

- S.C. MOBEX S.A. – str.Căprioarei nr.2 – privată

- COMODEX S.C.M. – str.Budiului nr.70 – privată;

- STUDIO MEX S.R.L. – str. Voinicenilor nr. 24 A – privată

- S.C. CONFORT IMPEX S.R.L. – Sstr. Mureșului nr. 3 - privată

- industria chimică și producția de medicamente este reprezentată în municipiul

Tîrgu Mureș de:

- S.C. AZOMUREȘ S.A. – str.Gheoghe Doja nr.300 – producție îngrășăminte chimice

- mixtă

- S.C. GEDEON RICHTER ROMÂNIA S.A.- Str. Cuza Vodă nr.99-105 –producție medicamente – privată

- S.C. BIOEEL S.R.L. – str. Bega nr.4 – producție medicamente – privată

- S.C. SANDOZ S.R.L. – str. Livezeni nr. 7/a; 4 – producție medicamente – privată

- industria alimentară – reprezentative pentru aceasta fiind:

- FRIESLAND CAMPINA ROMANIA S.A. - prelucrare lapte – privată

-S.C. INDLACTO S.R.L. – prelucrare lapte – str. Prutului nr. 20A – privată

-S.C. TITAN S.A. – morarit– str. Băneasa nr.31 – privată

-S.C. PONDEROZA COMPANY S.R.L.– producție preparate din carne –str. Viile

Dealului Mic nr.1- privată

-S.C. PRIMACOM S.R.L. – producție preparate carne – privată

-S.C. NIC MAREG PRODCOM S.R.L. – producție preparate carne – str. Elba ne. 1-

privată

- S.C. PRODCARMI S.R.L.– producție preparate carne – str. Libertății nr.4-privată

- S.C. TORDAI IMPEX S.R.L – producție preparate carne –str. Lalelelor nr. 32-privată

- TIM KO BRUT S.R.L. – panificație – STR. Budiului nr. 86 - privată

- industria textilă, încălțăminte și confecții din textile și piele este reprezentată prin producția de țesături din bumbac și tip bumbac, confecții textile, pielărie și încălțăminte în municipiul Târgu Mureș :

S.C. TEXTILA – MUREȘ SOCOM – confecții – str.Călărașilor nr.2o – mixtă

S.C. PEG PEREGO S.R.L. –confecții – str. Budiului nr.68 – privată

S.C. TEXTIL ITECO S.R.L. – confecții – str. Lacului nr. 1 A – privată

S.C. TEXTOR S.A. – confecții și țesături – str. 8 Martie nr. 36 – privată

S.C. CRICOTEX S.R.L. – confecții – str. 8 Martie nr. 34 – privată

S.C. STYLE TEXTIL S.R.L. – confecții – str. 8 martie nr 34 - privată

S.C. SILVIA IMPEX S.R.L. – confecții – privată

- mașini, echipamente, aparate electrice se regăsesc în municipiul Tîrgu-Mureș la:

-S.C. ELECTROMUREȘ S.A. – echipamente electrice – str-Călărași nr.112-114

privată

-S.C. ROMCAB S.A. – conductori - str.Voinicenilor nr.35 – privată

Începând cu anii ,90, în urma privatizării, reorganizării sau desființării unor capacități de producție, fiecare zonă a municipiului s-a confruntat cu probleme specifice în ce privește evoluția sectorului industrial.

Comerțul este domeniul de activitate care a cunoscut o adevărată explozie în perioada de după 1990, astfel că acest sector reprezintă, în prezent, o pondere importantă.

La data de 07.03.2017, pe raza municipiului Tîrgu Mureș își desfășrau activitatea 7677 societăți comerciale.

b. Depozite, rezervoare, capacități de stocare

c.Fondul funciar

Situația terenurilor și a pădurilor în municipiul Tîrgu Mureș:

Forma de proprietate	TEREN AGRICOL* (ha)	TEREN ARABIL (ha)	PĂȘUNE NATURALĂ (ha)	FÂNEAȚĂ NATURALĂ (ha)	FOND FORESTIER (ha)
Privat	2485	2287	68	88	960

* teren agricol=teren arabil +pășune+fânează

d.Creșterea animalelor

Situația efectivelor de animale în municipiul Tîrgu Mureș este prezentată în **Anexa nr. 23**.

e.Turism

Înzestrat cu un bogat potențial turistic, definit de marea varietate a elementelor cadrului natural, municipiul Tîrgu Mureș se înscrie între zonele de mare atractivitate pe plan intern și internațional.

Potențialul turistic privit ca activitate economică, constituie oferta primară a turismului și grupează resursele și obiectivele turistice naturale și antropice.

Potențialul turistic natural

Potențialul climato-turistic permite practicarea activităților turistice în toate sezoanele, cu variații în funcție de specificul formelor de turism.

Capacitățile de primire turistică existente în municipiul Tîrgu Mureș:

Nr crt	SPAȚII DE CAZARE	NR. LOCURI
1	HOTEL CONTINENTAL SC CONTINENTAL HOTELS SA MURES P-ța Teatrului nr. 5-6	222
2	HOTEL GRAND P-ța Victoriei nr. 28-30	220
3	HOTEL PLAZA SC VOIAJOR SRL P-ța Trandafirilor 46	208
4	CENTRUL CULTURAL "MIHAI EMINESCU" HOTEL Str. N. Grigorescu nr. 19	88
5	HOTEL CIAO SC VOIAJOR SRL Str. Gh. Doja nr. 143	68
6	HOTEL CONCORDIA SC HOTEL CONCORDIA SRL P-ța Trandafirilor nr. 45	68
7	HOTEL EVEREST SC ELECTROCONSTRUCTIA ELCO SA Str. Uzinei nr. 16-18	44
8	HOTEL BUSINESS SC VOIAJOR SRL 1 DEC 1918 NR. 250	124

9	HOTEL ARENA SC DRILL INVEST SA Str. Tamas Erno nr. 1	64
10	HOTEL PERLA SC JORE SRL Str.Gh.Doja nr.155	44
11	HOTEL BLACK LORD Str. Insulei nr 35	64
12	MOTEL SANDORIA SC SĂRMĂȘANCA TRANS SRL B-dul 1 Dec.1918 nr.297	146
13	PENSIUNEA CRISTINA S.C. CRISAN COMPANY S.R.L. Str.Piatra de Moară nr.1/A	20
14	PENSIUNEA PASSION SC PRISMA SERVCOM IMPEX SRL Str.Gh.Doja nr.51	22
15	PENSIUNEA VIENA SC FEROM EXPORT SRL Str.Gh.Doja 126	26
16	PENSIUNEA TEMPO SC PALAS COM SRL Str. Morii nr.27	24
17	PENSIUNEA ANA SC GALCAR PROD SRL Str. Gh. Marinescu nr. 50k	52
18	PENSIUNEA ANA-MARIA SC ANA-MARIA SRL Str. Papiu Ilarian nr.17	19
19	PENSIUNEA TIP-TOP SC TIP TOP SRL Str. Plopilor nr. 7	30
20	HOTEL VILLA HELVETIA SC VILLA HELVETIA SRL Str. Borsos Tamas nr.13	22
21	PENSIUNEA IMPERIAL SC TITI COM SRL Str. Cornești nr.17	16
22	PENSIUNEA LA CUPOLA SC NICHE GOLD SRL Str. Matei Corvin nr.2	17

Nr crt	SPAȚII DE CAZARE	NR. LOCURI
23	PENSIUNEA DOINA & JENO SC PENSIUNEA DOINA JENO SRL Str. Evreilor Martiri nr. 25C	23
24	PENSIUNEA FLORA SC IANCU TRANS SRL Str. N. Bălcescu nr. 12	50
25	PENSIUNEA NOROC ȘI FERICIRE SC NOROC ȘI FERICIRE SRL Str. M. Eminescu nr. 34 A	30
26	PENSIUNEA HISTORY SC ANDREE ROXY SRL Pța Trandafirilor nr. 53	12
27	PENSIUNEA FULL SC FULL TOUR SRL Str. Cornești nr. 61	24
28	PENSIUNEA ATLANTIC SC ATLANTIC HOTEL RESTAURANT SRL Str. Libertății nr.17	17
29	S.C. ANDRE ROXY S.R.L. PENSIUNEA CLEOPATRA Str. Republicii nr. 28	27
30	PENSIUNEA EUROPA SC ELCOM SRL B-dul 1 Dec. 1918 nr. 97	24
31	PENSIUNE VILLA MONICA SC MARIFLOR COM SRL Str. Libertății nr. 3	18
32	C.C.I. REFORMAT BOD PETER Internat Str. Pădurii nr. 7 B	80
33	PENSIUNEA SIMONA Str. 22 Dec. 1989 nr. 85	10
34	PENSIUNE CASA ADRIA SC ART CONS SRL Str. Verii nr. 49	24
35	HOTEL JO SC IROKAR COMPANY SRL Str. Livezeni nr. 4	38

Nr crt	SPAȚII DE CAZARE	NR. LOCURI
36	HOTEL –Casa de oaspeți ADMINISTR. CAS MUREȘUL Str. Plutelor nr. 2	18
37	PENSIUNE SC ALMIX PRODUCTION SRL Str. Plutelor nr. 2	12
38	PENSIUNEA ANGI SC MULTIVAN SRL Str. 22 dec. 1989 nr. 97	18
39	PENSIUNEA CURTEA BAVAREZĂ SC REGENT TRADING SRL Str. Cuza Vodă nr. 68-70	18
40	PENSIUNEA EL PASSO II FRÂNCEAN VICTOR Str. 22 dec. 1989 nr. 81	83
41	MOTEL DARINA SC NARIDA SRL Str. Gh. Doja nr. 177	85
42	HOTEL PRIVO S.C. PRIVO IN S.R.L. Str.Gh.Doja. nr.27	104
43	PENSIUNEA KENZA Str.General Ion Dumitrache nr.44	10
44	VILA CSONKA Str.Gh. Doja nr.27 cu acces de pe Str.Urcușului	12
45	S.C. PALAS COM S.R.L. PENSIUNEA TEMPO Str.Tisei nr.46	50
46	S.C. MAIA COM IMPEX S.R.L. Pensiunea Mureșul Str.Zăgazului nr.14	27
TOTAL		2422

Obiective

1. Cetatea Medievală

Este amplasată în apropierea centrului municipiului Tîrgu-Mures. Complexul Cetății ocupă o suprafață de cca 4,3 ha și este alcatuit dintr-o incintă fortificată cu 7 bastioane unite prin ziduri ce formează o mare curte interioară, în cadrul căreia se găsește Biserica Reformată și Clădirea Manutantei.

Prima fortificație, construită pe actualul amplasament în anul 1492, din dispoziția voievodului Transilvaniei, Báthori István, este desăvârșită între anii 1602 - 1652, sub conducerea judeului Borsos Tamás. Ridicată în plan pentagonal, înconjurată de un zid de apărare, cetatea are șapte bastioane, șase dintre ele purtând numele breslelor, care potrivit tradiției, le-au construit, întreținut și apărat.

Ca arhitectură, întregul ansamblu poartă amprenta Renasterii târzii. Înălțate pe 3 - 4 nivele, tencuite la exterior și simplu ornate în interior, bastioanele au infrastructura realizată, de regulă, din piatra de râu, pereții din cărămidă, având grosimi cuprinse între 80 - 190 cm.

Etajele bastioanelor se sprijină pe bârne groase de lemn, accesul sau legătura între ele făcându-se fie prin exterior, direct sau din drumul de strajă, fie prin scări interioare de lemn.

Ca vatră a orașului, Cetatea cu complexul de monumente istorice aferente a determinat ridicarea construcțiilor publice și private ce aveau să definească mai târziu structura urbană a viitorului oraș.

Prin tradiție, Cetatea a devenit spațiul de desfășurare a unor manifestări culturale de referință.

2. Platoul Cornesti

Situat la cea mai înaltă cotă a orașului, Platoul deschide o largă panoramă asupra orașului și văii râului Mureș. Principalul punct de atracție de aici îl constituie Grădina Zoologică, iubitorii de natură și drumeții pot desfășura aici activități recreative.

3. Grădina Zoologică - str. Verii nr. 57

Grădina Zoologică împărțită în cinci sectoare: primate, casa tropicală, carnivore, ierbivore și pasări. Este situată la 488 m altitudine, deasupra Marii Negre, și la 170 m deasupra orașului, fiind înconjurată de o vastă pădure de stejar și carpen, denumită Pădurea Mare.

Înființată în anii '60, Grădina Zoologică din municipiul Tîrgu-Mureș reprezintă un important punct de atracție pentru populația locală și pentru turiști. La inaugurarea stabilimentului, existau aici numai 10 animale, donate de Asociația Vânătorilor și de Întreprinderea de Exploatare Forestieră - 3 lupi, 2 urși, 2 mistreți, 2 fazani și o caprioară, Grădina Zoologică având la acea dată o suprafață de doar 600 - 700 mp.

În 1965, suprafața destinată Grădinii Zoologice a fost extinsă la 20 de ha, fiind urmată între anii 1965 - 1967 de construcția primului amplasament și anume "Casa Leilor". Tot în această perioadă sunt executate și primele alei pentru vizitatori.

În 1983 se construiește "Pavilionul Exotic", în care pot fi admirate acvariile peștilor, volierele papagalilor și terariile reptilelor, amplasate într-o ambianță de plante exotice.

Anul 1986 aduce finalizarea "Bârlogului Urșilor", în paralel cu amenajarea unui spațiu adecvat pentru tigri și renovarea amplasamentelor pentru mamiferele mici.

Perioada 1983 - 1989 este dedicată ridicării "Pavilionului Primatelor" (Pavilionul Maimuțelor), acestea putând fi mutate în noua lor "casă". În "Pavilionul Primatelor" este amenajat un larg amfiteatru de 108 locuri.

Odată cu dezvoltarea civilizației, se poate observa și o distrugere a regnului animal. Grădinile zoologice trebuie să-și asume prin urmare, prin intermediul programelor didactice, un rol important în ocrotirea animalelor, protecția speciilor pe cale de dispariție și salvarea animalelor sălbatice rănite.

Pe lângă activitățile proprii, Grădina Zoologică da posibilitatea asociațiilor pentru protecția animalelor sau mediului să ia parte la aceste programe. De altfel, Grădina Zoologică din Tîrgu-Mureș aniversează, în fiecare an, la data de 4 octombrie, "Ziua Internațională a Animalelor", prilej cu care sunt derulate diverse programe educative și se amenajează o expoziție fotografică.

Cu toate că, Grădina Zoologică nu a luat parte la programe de ocrotire "ex-situ", a oferit adăpost și îngrijire corespunzătoare animalelor rănite ce aparțin faunei autohtone.

Grădina Zoologică are în prezent o suprafață de 40 ha, având pe amplasament un număr de 15 construcții destinate creșterii, întreținerii precum și expunerii animalelor domestice și sălbatice din fauna autohtonă și exotică, cu un număr mare de vizitatori în sezonul estival - peste 200.000 vizitatori în anul 2015. În incintă, se află un număr 150 de specii de animale și păsări totalizând 800 exemplare

4. Palatul Culturii - Str. Enescu Nr. 2

Situat în centrul orașului, este una dintre cele mai reprezentative clădiri ardelenice. Construit din inițiativa primarului Bernády György, palatul se impune atât prin decorația interioară, cât și prin cea exterioară. Din armonia ansamblului se desprind cu pregnanță acoperișul din majolică, mozaicul monumental și basoreliefurile ce domină frontispiciul, precum și frescele interioare și vitraliile ferestrelor, îndeosebi cele din Sala Oglinzilor. Holul interior, lung de 45 m, realizat din marmură de Carrara este delimitat de cele două superbe oglinzi venețiene așezate astfel pentru a crea senzația infinitului.

Palatul Culturii găzduiește mai multe instituții de cultură: Filarmonica de Stat, Biblioteca Județeană, Muzeul de Artă, Galeria Uniunii Artiștilor Plastici, Expoziția permanentă a Muzeului de Istorie.

5. Biblioteca Teleki - Bolyai - Str. Bolyai nr. 17

Construită între anii 1799 - 1804, sub îndrumarea directă a conțelului Teleki Samuel, biblioteca adăpostește peste 60.000 de volume de carte, printre care 66 de incunabile și o mulțime de opere și ediții rare de carte, cât și expoziția memorială a matematicienilor Bolyai Farkas și Bolyai János - creatorul geometriei neeuclidiene.

6. Teatrul Național - P-ța Teatrului nr. 1

Teatrul Național, cu cele două secții ale sale de limbă română și de limbă maghiară, își desfășoară activitatea într-o clădire armonios integrată într-un ansamblu arhitectonic

modern, datând oficial din 1978.

7. Palatul Administrativ - Str. Primăriei Nr.2.

Prima clădire menită să dea la începutul secolului XX un aspect modern, urban, centrului oraşului, a fost ridicată între anii 1905 – 1907, fiind timp de peste 55 de ani, sediu al primăriei. Palatul se remarcă şi prin turnul înalt de 60 m, construit iniţial drept foişor de foc al oraşului. Edificiul este în prezent sediul administrativ al Prefecturii şi al Consiliului Judeţean Mureş.

8. Muzeul Judeţean Mureş - Str. Horea Nr. 24

Una dintre cele mai importante clădiri din Tîrgu-Mureş specifice neoclasicismului a fost construită, la iniţiativa Societăţii Economice şi Culturale a Secuilor ca Muzeu de Artă Industrială, între anii 1890 – 1893. Lucrările au fost efectuate de meşterii Sofalvi Jozsef şi Pál Sóos.

9. Muzeul de Etnografie şi Artă Populară - P-ţa Trandafirilor Nr. 11.

Clădirea, numită Palatul Toldalagi, după ctitorul său, contele Toldalagi László, se numără printre cele mai frumoase palate în stil baroc construite în Transilvania. Din anul 1984, ea adăposteşte secţia de Etnografie şi Artă Populară a Muzeului Judeţean Mureş.

10. Muzeul de Ştiinţele Naturii - Str. Horea Nr. 24

Ridicată în stil neobaroc, cu elemente de stil renescentist italian, clădirea a fost destinată iniţial Muzeului de Artă Secuiască. Ea adăposteşte în prezent exponate aparţinând tezaurului natural mureşean.

11. Casa Teleki - P-ţa Bernády György Nr. 3-5.

Reşedinţă a contelui Teleki Dómókós, construită între anii 1797 – 1803, este în prezent proprietate a Bisericii Reformate.

12. Casa Bányai - P-ţa Trandafirilor Nr. 12.

Ridicată între 1904 - 1907, de către meşterul Pál Soós, după planurile în stil eclectic ale arhitectului Nagy Gyözo, clădirea serveşte între anii 1933 – 1937, drept locuinţă a primarului Bernády György.

13. Palatul Teleki - Str. Revoluţiei Nr.1.

Cel mai vechi palat din oraş, a fost ridicat începând cu anul 1554, din iniţiativa lui Köpeczi Tamás, înalt demnitar din vremea reginei Isabella.

14. Casa cu Arcade - Str. Călăraşilor Nr. 1.

Iniţial şcoală romano-catolică, aflată sub patronajul împărătesei Maria Tereza, edificiul, grav afectat de marele incendiu din 1873, a fost reconstruit în anul 1905.

15. Curtea de Apel - Str. Bolyai Nr. 30.

Edificiul, azi sediu al Curţii de Apel Mureş, a fost ridicat în anul 1789 în stil baroc târziu, combinând şi elemente clasiciste. Începând cu 1827, clădirea adăposteşte forul de apel al Transilvaniei – "Tabla Regească", unde îşi desfăşoară activitatea şi tinerii cancelişti români: Avram Iancu şi Al. Papiu Ilarian.

16. Palatul Apollo - P-ţa Trandafirilor Nr.5

Clădirea cunoscută sub acest nume este ridicată în stil eclectic între anii 1821-1822 din dispoziţia contelui Teleki Sámuel. În incintă aveau loc reprezentaţiile teatrale ale trupelor ce vizitau oraşul.

17. Complexul de Agreement şi Sport "Mureşul"

Beneficiind de un cadru natural deosebit – un parc pe malul micului lac de acumulare format de barajul de peste Mures – Complexul de Agreement si Sport "Muresul" ofera multiple si variate posibilitati de recreere si divertisment.

Complexul de Agreement si Sport "Muresul", cunoscut în plan local si sub denumirea de "Week-End", a fost amenajat si utilizat înca de la finele secolului al XIX-lea, în jurul unui fost brat mort al râului Mureş. Complexul a pornit de la un bazin de canotaj, ajungând în prezent sa cuprinda alte şase bazine, de dimensiuni si adâncimi diferite, cât şi un bazin olimpic, locuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, pe o suprafaţă de aproximativ 40 ha.

Complexul ofera posibilitatea închirierii unor ambarcatiuni pentru bazinul de canotaj, cât si alte echipamente pentru desfasurarea unor activitati sportive. Sunt amenajate terenuri de mini - fotbal, baschet, handbal, volei, tenis, precum si pentru alte activitati recreative.

În sezonul estival, își petrec timpul liber, în medie 8.000 de persoane / zi. În cursul verii, au loc diverse spectacole în aer liber, discoteci, concursuri și reprezentatii sportive.

Pensiunea turistică „WEEK END”, din cadrul Complexului de Agrement și Sport "Muresul", aparținând Municipiului Tîrgu-Mureș, dispune de un restaurant cu două săli, de 150 de locuri, respectiv 35 de locuri, două terase cu 70 de locuri, putând asigura și cazarea pentru 22 persoane.

Primăria municipiului Tîrgu-Mureș este interesată să implice și să cointerezeze investitorii în promovarea unor servicii moderne și la standarde înalte, în interesul orașului, dar și al celor care investesc.

f. Apariții de noi activități economice în Tîrgu Mureș

Centre comerciale în Tîrgu Mureș:

a) STRUCTURI DE VÂNZARE TIP MALL

NR. CRT.	DENUMIREA OPERATORULUI ECONOMIC	Adresa structurii de vânzare
1	S.C. BEL ROM UNU S.R.L. (Promenada Mall)	Str.Gh. Doja nr.243
2	S.C. MATRIX INVESTMENTS S.A. (Mureș Mall)	P-ța Victoriei nr.14
3	S.C. C.A. & MB GRUP S.R.L. (Mall Romarta One)	P-ța Victoriei nr.24
4	COMPLEX LUXOR Proprietar S.C. TIME COM S.A.	P-ța Trandafirilor nr.7
5	COMPLEX LUXOR JUNIOR Proprietar S.C. ROMUR S.A.	P-ța Trandafirilor nr.1

b) STRUCTURI DE VANZARE DE TIP HYPERMARKET

Structuri de vânzare de tip Hypermarket- comercializare de produse predominant alimentare:

NR. CRT.	DENUMIREA OPERATORULUI ECONOMIC	Adresa structurii de vânzare
1	S.C. AUCHAN ROMANIA S.A.	Str.Gh.Doja nr.243
2	S.C. METRO CASH & CARRY ROMANIA S.A.	Str.Gh.Doja nr.233
3	S.C. AUCHAN CITY TIRGU MUREȘ SUD S.A.	B-dul 1 Dec.1918 nr.291

Structuri de vânzare de tip Hypermarket- comercializare de produse predominant nealimentare:

NR. CRT.	DENUMIREA OPERATORULUI ECONOMIC	Adresa structurii de vânzare
1	S.C. LEROY MERLIN S.R.L.	Str.Gh.Doja nr.243
2	S.C. PRAKTIKER ROMANIA S.R.L.	B-dul 1 Dec.1918 nr.289
3	S.C. ȘURUB TRADE S.R.L.	Str.Gh.Doja nr.145 A
5	JISK ROMANIA S.R.L.(fosta NORDIC INVESTMENTS FUND RETAIL S.R.L.)	Str.Predeal nr.88
6	S.C. DEDEMAN S.A.	B-dul 1 Dec.1918 nr.307
7	S.C. ROUMA SPORT S.R.L. - DECATHLON	DN 15 (Str. Gh. Doja)

c) STRUCTURI DE VÂNZARE DE TIP SUPERMARKET

NR. CRT.	DENUMIREA OPERATORULUI ECONOMIC	Adresa structurii de vânzare
1	S.C. KAUF LAND SUPERMARKET S.C.S	Str.Gh.Doja nr.64-68
2	S.C. KAUF LAND SUPERMARKET S.C.S	Str.Livezeni nr. 6 A
3	S.C. LIDL DISCOUNT S.R.L.	Str. Livezeni nr.28
4	S.C. LIDL DISCOUNT S.R.L.	Str.Sinaia nr.3
5	S.C. LIDL DISCOUNT S.R.L.	Str.Gh.Doja nr.62 A
6	S.C. BILLA ROMANIA S.R.L.	B-dul 1848 nr.46 A
7	S.C. BILLA ROMANIA S.R.L.	Str. Moldovei nr.18
8	S.C. REWE ROMANIA S.R.L. -PENNY MARKET	Str. Predeal nr.88
9	S.C. ELAN – TRIO S.R.L.	Str.Livezeni nr.2
10	S.C. ELAN - TRIO S.R.L.	Str. Gh.Doja nr. 64-68
11	S.C. SELGROS CASH&CARRRY S.R.L.	Str.Gh.Doja nr.62

d) STRUCTURI DE VÂNZARE DE TIP MARKET

NR. CRT.	DENUMIREA OPERATORULUI ECONOMIC	Adresa structurii de vânzare
1	S.C. PROFI ROM FOOD S.R.L.	Str.Pandurilor nr.46-52
2	S.C. PROFI ROM FOOD S.R.L.	Str.Gh.Doja nr.187
3	S.C. DARINA COM S.R.L.	Str. Cutezantei nr.46
4	S.C. DARINA COM S.R.L.	Str.Brașovului nr.2
5	S.C. DARINA COM S.R.L.	Str.Livezeni nr.3
6	S.C. DARINA COM S.R.L.	Aleea Carpați nr.29 A
7	S.C. DARINA COM S.R.L.	B-dul 1848 nr.17

8	S.C. DARINA COM S.R.L.	Str.Pandurilor nr.100
9	S.C. DARINA COM S.R.L.	Str.Grigorescu nr.23
10	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str.Călărașilor nr.99-101
11	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str.Pandurilor nr.62
12	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str. Cuza Vodă nr.91
13	S.C. PALAS COM S.R.L.	B-dul 1848 nr.54-56
14	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str.Voinicenilor nr.56
15	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str. 22 Dec 1989 nr.49
16	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str. Secuilor Martiri nr.10-12
17	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str.Mărăști nr.33-35
18	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str.Bolyai nr.22
19	S.C. PALAS COM S.R.L.	Str. Înfrățirii nr. 25 B
20	S.C. NARIDA S.R.L.	Str. Bobâlna nr.20
21	S.C. NARIDA S.R.L.	P-ța Onești nr.12
22	S.C. NARIDA S.R.L.	Str. Voinicenilor nr. 92
23	S.C. NARIDA S.R.L.	Str.Gheorghe Doja nr.140
24	S.C. NARIDA S.R.L.	Str. 22 Dec.1989 nr.38-42
25	S.C. ARTIMA S.R.L.(Market CARREFOUR)	B-dul 1 Dec.1918 nr.217
26	S.C. ARTIMA S.R.L.(Market CARREFOUR)	P-ța Victoriei nr.14
27	S.C. ARTIMA S.R.L.(Market CARREFOUR)	B-dul 1848 nr. 59-63
28	S.C. PROFI ROM FOOD S.R.L.	Str.Romulus Guga nr.1
29	S.C. PROFI ROM FOOD S.R.L.	Str.Parângului nr.15-17
30	S.C. PROFI ROM FOOD S.R.L.	Str. 22 Dec.1989 nr.35

Secțiunea a 7-a. Infrastructuri locale

a.Instituții publice

REȚEAUA INSTITUȚIILOR CULTURALE

Municipiul Târgu Mureș dispune de un climat cultural specific, determinat pe de o parte de valorile culturale acumulate de-a lungul istoriei, iar pe de altă parte de caracterul compozit al populației, fiind generator de diversitate culturală.

Dintre cele mai semnificative instituții culturale menționăm următoarele:

Biblioteci:

- Biblioteca Județeană Mureș, are o colecție de 40.000 de volume, un fond enciclopedic de aprox. 900.000 de publicații, cărți periodice, hărți, albume, documente olografe, înregistrări pe suport magnetic etc., în limbile română, maghiară, precum și în alte limbi de circulație internațională. Aceasta este prevăzută cu trei săli de lectură unde se înscriu peste 25.000 de cititori activi, media zilnică a numărului de utilizatori fiind de 800 de persoane.

Teatre:

- Teatrul Național Târgu Mureș este un teatru cu repertoriu de interes național și cuprinde două secții, română și maghiară, o sală principală cu 600 de locuri, o sală studio cu 100 de locuri, 7 ateliere, cabine pentru actori, spații de repetiții;

- Teatrul pentru Copii și Tineret „Ariel” este unul din cele trei teatre din România cu secții în limba română și maghiară și este prevăzut cu două săli de spectacol (una de 160 locuri, iar cealaltă de 40 de locuri) și ateliere de creație.

În Târgu-Mureș mai funcționează : Teatrul STUDIO în clădirea Universității de Artă Teatrală - Str. Köteles Sámuel nr. 6; Teatrul SCENA și Teatrul 74 în incinta Cetății Medievale.

Alte instituții de cultură

- Filarmonica de stat Târgu Mureș înființată în anul 1950, unde activează o orchestră simfonică existentă din același an și un cor mixt.

- Ansamblul artistic profesionist „MUREȘUL” promovează valorificarea scenică a folclorului românesc, maghiar și a altor etnii din zonele etno-folclorice ale județului.

- Cinematograful ARTA deține, în prezent, trei săli funcționale, sala din față cu 208 locuri pentru filme clasice pe peliculă de 35 mm și 2D/3D DCI, iar alte două săli pentru filme în 2D/3D DCI.

Muzee:

- Muzeul Județean Mureș cuprinde Muzeul de arheologie-istorie, Muzeul de artă, Galeria Ion Vlasiu și Nagy Imre și Secția de conservare-restaurare;
- Centrul Județean al creației populare Mureș funcționează drept for metodologic și științific al activității de stimulare și valorificare a creației artistice în toate domeniile artei neprofesioniste din județ.

Palate și Case de cultură:

- Palatul Culturii este una din cele mai reprezentative clădiri ale secesionismului ardelean, impunându-se atât prin decorația interioară, cât și prin cea exterioară și găzduiește mai multe instituții de cultură: Filarmonica de Stat, Biblioteca Județeană, Muzeul de Artă, Galeria Uniunii Artiștilor Plastici, Expoziția permanentă a Muzeului de Istorie;

- Centrul cultural „M.Eminescu” Tîrgu Mureș Clădirea, cu o arhitectură aparținând finelui de secol XX, oferă celor interesați oportunitatea de a organiza diverse manifestări de cultură, turistice și economice. Capacitatea unității de cazare este de 43 de camere în regim dublu și un apartament (tarife anexa 7). Hotelul este clasificat la categoria 2 stele; în incintă există, de asemenea, un restaurant cu bar și terase, cu o capacitate totală de 100 de locuri. Dispune de o sală de spectacole de 400 locuri, 2 săli multifuncționale, cu o capacitate de 35 de locuri fiecare și un hol expozițional cu o suprafață de 220 mp (tarife anexa 3). În spațiile menționate se organizează spectacole, conferințe, simpozioane, cursuri de formare profesională, expoziții.

- Școala de Arte Tîrgu Mureș are misiunea de pregătire a interpreților, creatorilor și instructorilor de formații artistice prin secțiile de muzică, arte plastice, coregrafie, actorie, regie și grădiniță de specialitate;

- Fundația culturală „Cezara Codruța Marica” sprijină adolescenții performeri, prin bursele și premiile „Cezara” sau prin editarea creațiilor acestora în seria „Prima verba” a Editurii „Cezara”;

- Fundația culturală „Scena” organizează o tabără de vară ce promovează arta teatrală.

- Artă plastică și galerii: În municipiul Tîrgu Mureș sunt organizate diverse expoziții ale artiștilor plastici la Galeria Palatului Culturii, Galeria „Nagy Imre” și Galeria „Kulcsar Bela”.

În municipiul Tîrgu Mureș funcționează 9 edituri dintre care enumerăm: Corar Media, Minos, Epistem, Lyra, Mentor, S.C. Ediprestipo S.R.L, Sportrom etc..

CULTELE DIN MUNICIPIUL TÎRGU MUREȘ

I.BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

1. **Formă de organizare:** Protopopiatul Ortodox Român Tîrgu Mureș
2. **Adresă:** str. Mitropolit Andrei Șaguna, nr.2A , telefon: 0265-306960; fax :0265-216024;
3. **Persoană de contact:** Protopop: Pr.Olimpiu Zăhan

4. **Parohii, Lăcașe de cult:**

a).Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș I (Sfântul Nicolae),

Lăcaș de cult-Biserica de piatră;

Adresa:str. Mitropolit Andrei Șaguna, nr.2, puncte de lucru : str. Mitropolit Andrei Șaguna nr.2 și 9 .

Persoană de contact: Paroh- Berbecar Valentin

b). Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș nr.II –(Înălțarea Domnului);

Lăcaș de cult- Catedrala Mare

Adresa:P-ța Trandafirilor nr.1, puncte de lucru P-ța Trandafirilor nr.1, telefon 0265-250299;

Persoană de contact: Paroh:Negruțiu Silviu

Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș nr.II,

Lăcaș de cult-catedrala Mare

Adresa:P-ța Trandafirilor nr.1: puncte de lucru P-ța Trandafirilor nr.1

Persoană de contact : pr. Șerban Petru

c). Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș III (Buna Vestire) ;

Lăcaș de cult- Catedrala Mică

Adresă:P-ța Victoriei, nr.4,- punct de lucru P-ța Victoriei, nr.4 telefon: 0265-267150

Persoană de contact: Paroh: Pop Mihail

d) . Parohia Ortodoxă Română- Tîrgu Mureș IV (Sfintii Arhangheli);

Adresă:str. Ilie Munteanu , nr.11(unitatea de cult); telefon:0265-250673

Puncte de lucru: str.Remetea nr.37 (adresa obiectivului) , str.Voinicenilor nr.83;

Persoană de contact: Paroh:Man Gheorghe

e).Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș V (Sfântul Ioan)

Adresa : str. Dezrobirii, nr.63 (adresa unității de cult) telefon : 0265- 253854

Punct de lucru: str.Dezrobirii nr.42 (adresa obiectivului)

Persoană de contact: Paroh-Tutecean Ioan

f). Parohia Ortodoxă Română Sfânta Ana (Tîrgu Mureș VI,)

Adresa: B-dul Pandurilor, nr.69, telefon: 0265-254632

Puncte de lucru: B-dul Pandurilor, nr.69

Persoană de contact: Paroh- Maier Emil

Parohia Ortodoxă Română Sfânta Ana,(Tîrgu Mureș VI,2)

Adresa: B-dul Pandurilor, nr.69;telefon:0265-254632

Puncte de lucru: B-dul Pandurilor, nr.69

Persoană de contact: Paroh – Maier Cătălin

g). Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș VII (Învierea Domnului) Catedrala Tudor

Adresa:B-dul Pandurilor,143 telefon:0265-266907

Puncte de lucru: B-dul Pandurilor, nr.143

Persoană de contact: paroh- Citirigă Vasile

Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș VII, 2 Catedrala Tudor

Adresa: B-dul Pandurilor nr.143, telefon: 0265- 266907

Puncte de lucru: B-dul Pandurilor nr.143

Persoană de contact: paroh-Citirigă Ciprian

Parohia Ortodoxă Română Sfintii Români

Adresa:B-dul Pandurilor, nr.143; telefon:0265-255148

Puncte de lucru : B-dul Pandurilor, nr.143

Persoană de contact: paroh-Pintilie Ioan

h) Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș VIII- Catedrala Mare(Sfântul Gheorghe)

Adresa: str.Mitropolit Andrei Șaguna , nr.11 (adresa unității de cult),

Puncte de lucru:P-ța Trandafirilor nr.1

Persoană de contact: paroh-Șincan Gheorghe Nicolae

Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș 8/II (Sfântul Gheorghe)

Adresa : Str.Înfrățirii , nr. F/N

Punct de lucru : str.Înfrățirii / Cutezanței (adresa obiectivului)

Persoană de contact : paroh –Șincan Flaviu Gheorghe

i). Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș IX

Adresa:str. Mitr. Andrei Șaguna, nr.11; telefon 0265-261756

Punct de lucru : str. Mitr. Andrei Șaguna, nr.11,(13)

Persoană de contact: pr.Zăhan Olimpiu

j).Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș X(Sfintii Trei Ierarhi)

Adresa : str.Bogatei , nr.34 (adresa unității de cult); telefon: 0265 -230 203

Adresa:B-dul 1848, nr.47; (adresa obiectivului);

Persoană de contact: paroh- Ludușan Nicolae, 0265-268693

k).Parohia Ortodoxă Română XI Tîrgu Mureș (Adormirea Maicii Domnului)

Adresa: str. Ioan Roman, nr.1 E, (adresa unității de cult)

Puncte de lucru: str. Ioan Roman, nr.1 E; str. Voinicenilor , nr.38 (adresa obiectivului) , str.Remetea nr.37

Persoană de contact.Paroh-Miron P. Eugen, 0365-441407

l). Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș XII;

Lăcaș de cult- Catedrala Mică

Adresă:P-ța Victoriei, nr.4, telefon: 0265-262523

Puncte de lucru: P-ța Victoriei, nr.4,

Persoană de contact: Paroh:Budai Călin

m) Parohia Ortodoxă Română - Cuvioasa Paraschiva Tîrgu Mureș XIII

Adresă: str. Gheorghe Marinescu, nr.31, telefon: 0265-214677

Puncte de lucru : str.Gh.Marinescu , nr.31

Persoană de contact: Paroh: Lazăr Ioan

Parohia Tîrgu Mureș XIII ,2

Persoană de contact:Paroh: Lazăr Emanuel

n) Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș XIV (Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul)

Adresă : str.Burebista, nr. 8 A / 2 (adresa unității de cult) ; telefon: 0265-312802

Puncte de lucru :str. Hunedoarei FN. (adresa obiectivului)

Persoană de contact: Chebuțiu Ioan

o).Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș XV

Adresă:B-dul 1848 nr.47; telefon: 0265-230203

Puncte de lucru: B-dul 1848 nr.47

Persoană de contact: Paroh:Muntean Emil, 0365 804167;

p) Parohia Ortodoxă Română Tîrgu Mureș Belvedere

Cartier Belvedere, str. Atena nr.7

Pr. Florea Mircea Nicolae, telefon: 0744-776273

r) Parohia Ortodoxă Română XVI Tîrgu Mureș

Puncte de lucru:Remetea nr.37

Persoană de contact: Paroh-Miron Florin,0741-592517

s) Parohia Ortodoxă Română XVII Tîrgu Mureș

Puncte de lucru: Rovinari

Persoană de contact: Paroh – Nicolae Gânta, 0721-070621

II BISERICA CATOLICĂ

A.BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

1. **Formă de organizare:**Protopopiatul Romano-Catolic Tîrgu Mureș.
2. **Adresa:**P-ța Trandafirilor, nr.61, telefon. 0265-250270, fax:0265-250841
3. **Persoană de contact:** Protopop: Olah Denes
4. **Parohii, Lăcașe de cult:**
 - 1).Parohia Romano- Catolică Tîrgu Mureș I, adresa: P-ța Trandafirilor nr.61, telefon: 0265-250270; 0365-807875; tel/fax: 0265-250841; e-mail: [ker-szt- j @email.ro](mailto:ker-szt-j@email.ro); persoană de contact: Protopop-paroh: Olah Denes.
 - 2).Parohia Romano-Catolică Tîrgu Mureș II, adresa: str.Libertății, nr.108, telefon:0265-265681; e-mail: [sebipater@ gmail.com](mailto:sebipater@gmail.com) persoană de contact: preot Paroh: Sebestyen Peter.
 - 3).Parohia Romano-Catolică Tîrgu Mureș III, adresa: str. Dobrogeanu Gherea, nr.12,(adresa unității de cult); str.Dobrogeanu Gherea nr.20 (adresa obiectivului) telefon: 0265-268309, 0265-268983, e-mail: szmiklos@gmail.com; persoană de contact: preot paroh:Tibor György.
 - 4). Parohia Romano-Catolică Sfântul Cosma și Damian Tîrgu Mureș IV, adresa:str.Bucinului nr.1/4; punct de lucru :str. Bodoni Sandor, nr.2, (adresa obiectivului) telefon:0365-881674; tel/fax: 0265-257787, e-mail: sztkd@freemail.hu, persoană de contact: Preot -Paroh: Balazs Ferenc.
 - 5).Parohia Romano-Catolică Tîrgu Mureș V, adresa: str. Ghe. Doja, nr.188; telefon:0265 265923; e-mail: [bara.laci@ yahoo.com](mailto:bara.laci@yahoo.com) persoană de contact: Preot Paroh: Bara Laszlo.

- 6). Parohia Romano-Catolică Tîrgu Mureş VI, adresa. Str.Vasile Goldiş, nr.5, ap.1, e-mail: szenegetoi@gmail.com telefon: 0365-414187, punct de lucru: str.Agricultorilor , nr.26(adresa oiectivului) persoană de contact. Preot Paroh: Szenegeto Istvan
- 7). Franciscani Conventuali- Biserica Minorităilor, adresa: str.Köteles Sámuel, nr.4, telefon 0265-266196, e-mail: minorita@rdslink.ro; persoană de contact: Preot: Jakabos Barnabas.
- 8).Parohia Romano-Catolică Tîrgu Mureş VIII, adresa: Piaţa Trandafirilor nr.61, persoana de contact: Preot Paroh :Papp Laszlo

B. BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA (GRECO CATOLICĂ)

- 1. Formă de organizare:** Protopopiatul Român Unit cu Roma Greco Catolic Tîrgu Mureş.
 - 2. Adresă:** str. Bernády György, nr.8, telefon 0265-224533
 - 3. Persoană de contact:** Protopop: Dan Fodor
- Parohii, Lăcaşe de cult:**
- a). Parohia Greco Catolică Română Tîrgu Mureş I (sf.lerarh Nicolae)**
adresa: str.Cuza Vodă, nr.8, telefon/fax:0265-262226, 0265-262123, persoană de contact: Paroh Flavius Iosif Miheţ, domiciliat în Tîrgu Mureş, str. Cuza Vodă, nr.8, telefon:0265-262226(3), e-mail: flaviusmihet@gmail.com; flaviusmihet@hahoo.it.
 - b). Parohia Greco Catolică Română Tîrgu Mureş II (Buna Vestire)**
- adresa: Tîrgu Mureş, P-ţa Trandafirilor, nr.5, (adresa unităţii de cult) –str.Bernady Gyorgy nr.8 (adresa obiectivului) persoană de contact: Protopop Paroh: Fodor Dan Liviu
 - c). Parohia Greco Catolică Română nr. III Tîrgu Mureş (Regina Sfântului Rozar)**
, adresa: Tîrgu Mureş, str. Ciucului, nr.18, cod poştal :340272, telefon: 0265-237330, persoană de contact: Paroh: Comes Ovidiu Alexandru, telefon: 0365/409030;
 - d). Parohia Greco Catolică Română Tîrgu Mureş IV (Adormirea Maicii Domnului)**
strada: Armoniei, nr.29/A, administrator parohial: Preot: Fărcaş Ioan, 0265-257001;
 - e). Parohia Greco Catolică Română Tîrgu Mureş V**
adresa: Tîrgu Mureş, str.Bernady Gyorgy nr.. 8, Protopop Paroh Preot : Fodor Dan Liviu

III. CULTELE PROTESTANTE

A.BISERICA REFORMATĂ(CALVINĂ)

- I. 1.Forma de organizare:Protopopiatul Reformat Mureş**
 - 2.Adresa:**Protopopiatul Reformat Mureş, str. Bernády György, nr.3, telefon:0265-214975
 - Persoană de contact:** Protopopiatul Reformat Mureş: Protopop: Lorincz Janos
 - 4. Parohii, Lăcaşe de cult:-** Protopopiatul Reformat Mureş
 - a). Parohia Reformată I Tîrgu Mureş (Biserica din Cetate)**
adresa: Tîrgu Mureş, P-ţa Bernády Gyorgy, nr.3, adresa obiectivului , P-ţa Bernády Gyorgy, nr.5, telefon: 0265-216514, persoană de contact: preot Otvos Jozsef: preot: Henter Gyorgy
 - b). Parohia Reformată II Tîrgu Mureş,**
adresa: Tîrgu Mureş, str. Ştefan cel Mare, nr.27, telefon: 0265-261847, persoană de contact:Preot: Lakatos Peter;
 - c).Parohia Reformată VIII Tîrgu Mureş,**
adresa: Tîrgu Mureş,str.Evreilor Martiri, nr.18-22, telefon:0365-441970 persoană de contact:Preot: Papp Beni Zsombor; preot: Berekmeri Melinda
 - d). Parohia Reformată IX Tîrgu Mureş,**
adresa: Tîrgu Mureş, str.Lalelelor, nr.28, telefon:0265-220112, persoană de contact:Preot: Nagy Jozsef Levente
 - e). Parohia reformată X Tîrgu Mureş,**
adresa: Tîrgu Mureş, str.Suceava, nr.41, telefon: 0365-410692 persoană de contact: Protopop Preot:Lörincz János
- II. 1.Forma de organizare Protopopiatul Reformat Mureş- Câmpie.**

2.Adresa:Protopopiatul Reformat Mureș- Câmpie, P-ța Bernady, nr.3, telefon:0265-250051

email: marosmezo@telekihaz.org

3. Persoană de contact: Protopopiatul Reformat Mureș- Câmpie: Protopop: Jakab Istvan

4. Parohii, Lăcașe de cult:- Protopopiatul Reformat Mureș- Câmpie:

a). Parohia Reformată Tîrgu Mureș IV,

adresa: Tîrgu Mureș, str.Voinicenilor, nr.47, telefon: 0265-312843; 0265-313249, Preot Paroh:Barocz Huba.

b). Parohia Reformată Tîrgu MureșV ,

adresa: Tîrgu Mureș, str.22 Decembrie 1989, nr.49, telefon:0265-215270, persoană de contact: Preot Paroh: Kántor Attila, preot paroh: Szabo Laszlo;

c). Parohia Reformată Tîrgu Mureș VI ,

adresa: Tîrgu Mureș, str.Sapei, nr.13, telefon:0365-736665, persoană de contact:Preot Paroh: Csenteri Levente

d). Parohia Reformată Tîrgu Mureș VII ,

adresa: Tîrgu Mureș, str.Furtunei, nr.3, telefon: 0265-263603, persoană de contact: Preot Paroh: Denes Elod; 0365-424117- preot Denes Katinka

e) Parohia reformată III Tîrgu Mureș

adresa : Tîrgu Mureș str.Ludușului nr.3, telefon : 0265-265950, persoană de contact: Preot

Lorincz Istvan

B. BISERICA EVANGHELICĂ- LUTHERANĂ

1.Forma de organizare: Biserica Evanghelică- Lutherană.

2.Adresa:str.Spitalului Vechi, nr.7, telefon:0365-809689.

3. Persoană de contact:Preot: Papp Noemi Melinda

4.Parohii, Lăcașuri de cult:- Parohia Tîrgu Mureș, sediul Tîrgu Mureș, strada Spitalului Vechi, nr.7, adresa obiectivului : str.Korosi Csoma Sandor nr.19/1 – casa parohială și str. Spitalului Vechi, nr.7 – biserica

C.BISERICA UNITARIANĂ

1.Formă de organizare: Protopopiatul Unitarian Mureș

2.Adresa: Tîrgu Mureș, P-ța Episcop David Ferenc nr.1(fosta str.Ciucaș nr.11)
telefon : 0365-449315., 0365-449316.

3. Persoană de contact: Preot -Protopop: Preot: Kecskes Csaba, tel : 0365-449315

4.Parohii, Lăcașe de Cult:

a). Parohia Unitariană, Tîrgu Mureș, str. Bolyai, nr.13, e-mail: unitmaros@ yahoo.com; telefon: 0265-261454, persoană de contact: preot-paroh : Nagy Laszlo

b). Parohia Unitariană Dâmbu Pietros, Tîrgu Mureș, P-ța David Ferenc nr.1, telefon: 0365-449315, persoană de contact: Kecskes Csaba

IV. CULTELE NEOPROTESTANTE (EVANGHELICE).

A. BISERICA CREȘTINĂ BAPTISTĂ

1.Formă de organizare: Biserica Creștină Baptistă Maghiară

2. Adresa: str. Tudor Vladimirescu, nr.50, telefon:0265-267921.,
e-mail: sandorkel@gmail.com;

3 Persoană de contact: Administrator : Kertes Hunor Barna ; Pastor local: Sandor Kelemen. 0735-501425

B. BISERICA CREȘTINĂ ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

1. Forma de organizare: Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea- Conferința Transilvania de Sud

2. Adresa: str. Predeal, nr.120, telefon: 0265-266549, 0265-266715, 0740-200967, fax: 0265-307161;

e-mail: transilvaniasud@adventist.ro

3 Persoana de contact:pastor/secretar: Szasz Ernest –președinte

4.Parohii, Lăcașe de cult:

a). Biserica Tîrgu Mureș A, Tîrgu Mureș,

strada Călărașilor, nr.55, persoană de contact: Pastor: Tamasi Karoly, telefon: 0365/806570, 0740-117255

b). Biserica Tîrgu Mureș B, Tîrgu Mureș,
strada Remetea, nr.33, persoană de contact: Pastor: Szabo Laszlo , telefon: 0265/312134,
0740-042356

c). Biserica Tîrgu Mureș C, Tîrgu Mureș,
strada Aurel Filimon, nr.16, persoană de contact: Pastor: Cucu Valentin , telefon: 0746-007035

d). Biserica Tîrgu Mureș D, Tîrgu Mureș,
strada Predeal, nr.120, persoană de contact: Pastor: Szasz Cserei Geza , telefon: 0365/426162; 0745-309675

*****e)** Biserica Tîrgu Mureș "Omega", Tîrgu Mureș, str. Transilvania, nr.25,
persoană de contact: Pastor: Tămășan Horea , telefon: 0265-243754, 0736-360056
*** este sub tutela Fundației Omega

C. CULTUL PENTICOSTAL

1. Forma de organizare: Biserica Creștină Penticostală
Biserica lui Dumnezeu Apostolică

2. Adresa: str. Arany Janos nr.24-26

3. Persoana de contact: Pastor coordonator Aron Petru

4. Parohii, Lăcașe de cult:

a). Biserica Creștină Penticostală Bethel,
adresa: str. Arany Janos, nr.24-26, telefon: 0265-214599, Pastor: Petru Aron 0766-452467

b). Biserica Creștină Apostolică Penticostală Betania ,
adresa: str. Paul Chinezu, nr.5, telefon: 0265-210092,
Pastor: Baciui Ioan Matei 0744-503081.

c). Biserica Creștină Penticostală Filadelfia
adresa : str. Substejeriș, nr.15, persoană de contact: Pastor: Onițiu Ioan, telefon: 0744/965356

d). Biserica Creștină Penticostală Maghiară ,
adresa : str. Pășunii, nr.12, persoană de contact: Pastor: Csontos Jozsef, telefon: 0771-447023,

e) Biserica Rugul Aprins –rromi

adresa : str. Livezeni nr.6 /x

persoană de contact: Pastor Didila Vasile , tel: 0744-231145

f) Biserica Creștină Penticostală nr.6 " Maranata" -rromi ,

adresa : str. Valea Rece nr.11-13, persoană de contact: Pastor Horvath Anton, tel: 0744-179121

g) Biserica Creștină Penticostală " Speranța"

adresa: str. Dorobanților , nr.50, persoană de contact: Pastor Oltean Cornel , tel: 0749-277161

V. CULTUL MOZAIC

A. Comunitatea Evreilor

1. Forma de organizare: Comunitatea Evreilor.

2. Adresa: Tîrgu Mureș, str. Aurel Filimon, nr.23, telefon: 0265-261810, fax. 0265-266455,
e-mail: comev_tgm @ yahoo.com

3. Persoana de contact: Dub Vasile - președinte. tel: 0265-261810

OCROTIREA SĂNĂTĂȚII

Sistemul sanitar cuprinde baza materială și personalul medico-sanitar.

Evoluția sistemului sanitar din ultimii ani s-a încadrat în tendința generală de pe plan național în sensul dezvoltării continue a unităților sanitare din sistemul privat și scăderii numărului de unități publice (în special cabinete stomatologice și farmacii).

SITUAȚIA UNITĂȚILOR MEDICALE DE STAT DIN MUNICIPIUL TÎRGU MUREȘ:

Nr. Crt.	Denumire spital/clinică adresa,tel./fax	Specializare	Capacitate Spitalizare (nr.paturi)	Număr cadre medicale Medici/asistente	Număr Personal auxiliar	OBS.
SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN MUREȘ						
1	Secția clinică medicină internă Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Medicină internă alergologie și imunologie	35	5/14	8	
2	Secția cardiologie Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Cardiologie	30	4/11	6	
3	Secția gastroenterologie Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Medicină internă Gastroenterologie	25	4/13	7	
4	Clinica chirurgie generală I Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Chirurgie generală	45	9/21	13	
5	Clinica chirurgie generală II Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Chirurgie generală, toracică, Comp. Cronici	30	3/11	3	
6	Secția ATI Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Anestezie, Terapie, Intensiva	52	11/63	20	
7	Compartiment clinic nefrologie Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Nefrologie	19	3/8	6	
8	Compartiment chirurgie plastică, microchirurgie reconstructivă și arși Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Chirurgie plastică, micro-chirurgie reconstructivă și arși	18	2/10	4	
9	Secția clinică urologie Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel: 0365 882588; 0365 882589; 0365 882591	Urologie Chirurgie urologică	81	13/28	15	
10	Secția clinică oncologie medicală Str.Gh.Marinescu nr.3 Tel: 0365-882629	Oncologie, Radioterapie, Ingr. Paleative	70	3/23	11	
11	Secția pneumologie Str.Gh.Marinescu nr.5 0365-882654, 0365-882658	Medicină internă și pneumologie	99	12/35	15	
12	Dispensar TBC Str.Gh.Marinescu nr.5 0365-882654, 0365-882658	pneumologie	-	3/9	-	

Nr. Crt.	Denumire spital/clinică adresa,tel./fax	Specializare	Capacitate Spitalizare (nr.patari)	Număr cadre medicale Medici/asistente	Număr Personal auxiliar	OBS.
13	Compartiment clinic endocrinologie Str.Gh.Marinescu nr.38 0365-882641	Endocrinologie	15	6/6	4	
14	Secția clinică psihiatrie I acuți Str.Gh.Marinescu nr.38 Tel: 0365-882643	Psihiatrie, Toxicomanie Psihiatrie-Cronici	75	3/30	5	
15	Secția clinică psihiatrie II acuți Str.Gh.Marinescu nr.38 Tel: 0365-882644	Psihiatrie, Psihiatrie -Cronici	75	5/26	10	
16	Secția clinică pediatrie Str.Gh.Marinescu nr.38 Tel: 0365-882645	Pediatrie, Nefrologie, Gastroenteorologie Diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, Hematologie- oncologie	50	11/18	13	
17	Secția clinică Obstretică-ginecologie Str.Koteles Samuel nr.29 tel:0365-882542,882543, 882544,882545, 882545,882546, 882547	Ginecologie, Obstretică, ATI	55	11/29	16	
18	Secția clinică neonatologie Str.Koteles Samuel nr.29 Tel:0365-882542,882543, 882544,882545, 882546	Neonatologie Terapie intensivă	35	4/20	3	
19	Secția clinică Oftalmologie Str.Marton Aron nr.26 Tel:0365- 882542,882543, 882544,882544, 882545,882546	Oftalmologie	35	7/13	8	
20	Secția clinică Dermatovenerologică Str.Gh.Doja nr.12 Tel: 0365-882534	Dermato venerologie	30	7/17	8	
21	Secția clinică boli infecțioase I Str.Gh.Doja nr.89 Tel:0365-882612	Boli infecțioase, HIV/SIDA	65	9/28	16	
22	Secția clinică boli infecțioase II Str.Gh.Doja nr.127 Tel:0365-882605	Boli infecțioase	40	3/17	13	
23	Secția neonatologie prematuri B-dul 1848 nr.24 Tel :0365-882531, 882530	Neonatologie prematuri, Terapie intensivă	30	4/24	8	

Nr. Crt.	Denumire spital/clinică adresa,tel./fax	Specializare	Capacitate Spitalizare (nr.paturi)	Număr cadre medicale Medici/ asistente	Număr Personal auxiliar	OBS.
24	Secția preventoriu TBC copii Str.Hunedoara nr.29 Tel/fax 0365-882660	Preventoriu	47	1/5	8	
25	Secția neuropsihiatrie pediatrică Str.Panseluțelor nr.5 Tel :0365-882662, 882663	Neuropsihiatrie Pediatrică Recuperare Neuropsihomotorie	48	3/11	12	
26	Secția clinică ortopedie-traumatologie Str.Mihai Viteazul nr.31 Tel:0365-882536	Ortopedie, Traumatologie Chirurgie Artostropică	63	9/22	16	
27	Compartiment clinic medicina muncii Bdul. 1 Dec. 1918, nr.27 Tel :0036-588665	Medicina muncii	15	6/7	4	
28	Farmacia nr.1 Str.Gh.Marinescu nr.5 0365-882653	Farmacie cu circuit închis	-	3/15	1	
29	Farmacia nr.2 Bdul.1 Dec 1918, nr.27 Tel :0365-882571	Farmacie cu circuit închis	-	2/8	1	
30	Farmacia nr.3 Str.Gh.Doja nr.127 Tel :0365-882601	Farmacie cu circuit închis	-	1/4	-	
31	Bloc operator Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel :0365-882588	Chirurgie	-	-/46	27	
32	Laborator radiologie și Imagistică Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel : 0365-882621 0365-882589, 0365-882591	Rtg.conv. Computer Tomograf, Echografie	-	13/47	5	
33	Laborator analize medicale Str.Gh.Marinescu nr.1 Tel :0365-882588 0365-882589, 0365-882591 din care punct de lucru -laborator analize boli infecțioase Str.Gh.Doja nr.127 Tel :0365-882609	Laborator	-	13/47	5	
34	Laborator de explorări funcționale Str.Gh.Marinescu nr.1	Laborator	-	-/2	-	
35	Laborator endoscopie digestive	Endoscopii	-	-/1	-	
36	Laborator radioterapie	Radioterapie	-	1/9	2	

Nr. Crt.	Denumire spital/clinică adresa,tel./fax	Specializare	Capacitate Spitalizare (nr.paturi)	Număr cadre medicale Medici/asistente	Număr Personal auxiliar	OBS.
37	Serviciu de anatomie patologică Str.Gh.Marinescu nr.38 0365-882639	Anatomie patologică	-	3/3		
38	Centru de sănătate mintală Str.Mihai Viteazu nr.31 0365-882535	Ambulator de specialitate		2/3	1	
39	Cabinet oncologie Medicală Str.Gh.Marinescu nr.3 Tel :0365-882629	Ambulator de specialitate		2/3	-	
40	Cabinet diabet zaharat, nutriție și boli metabolice Bdul 1 dec.1918, nr.27 Tel :0365-882573,882550, 882552,882553, 882556, 882557	Ambulator de specialitate		1/2		
41	Ambulatoriu Integrat Bdul.1 dec. 1918 nr.27 Tel :0365-882573,882550, 882552,882553, 882556,882557, 882558	Diferite spec. Medicale (Neurologie, Dermatologie, Ginecologie, Diabet)		2/23	4	
SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÎRGU MUREȘ						
1	Secția Clinică Medicină Internă I Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Medicină internă	40	7M/15A	10	
2	Secția Clinică Gastroenterologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Gastroenterologie	25	5 M/12A	8	
3	Secția Clinică Medicină internă II Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Medicină internă	45	8 M/18A	12	
4	Secția Clinică ATI Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Anestezie terapie intensivă	37	16 M/53 A	41	
5	Compartiment ATI copii Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Anestezie terapie intensivă	10	4 M/12 A	6	
6	Secția Clinică Cardiologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Cardiologie	30	6M/27 A	11	
7	Compartiment chirurgie plastică,microchirurgie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Chirurgie plastică	10	4M/12 A	6	
8	Secția Clinică Chirurgie generală I Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Chirurgie generală	90	16 M/36 A	22	
9	Secția Clinică Chirurgie generală II Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Chirurgie generală	60	13 M/26 A	12	
10	Secția clinică Chirurgie și ortopedie pediatrică Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Chirurgie și ortopedie pediatrică	25	6M/11A	12	

Nr. Crt.	Denumire spital/clinică adresa,tel./fax	Specializare	Capacitate Spitalizare (nr.patari)	Număr cadre medicale Medici/asistente	Număr Personal auxiliar	OBS.
11	Secția Clinică Neonatologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Neonatologie	65	8M/41A	21	
12	Secția Clinică Neurochirurgie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Neurochirurgie	53	8M/35A	21	
13	Secția Clinică Neurologie I Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Neurologie	70	8M/16A	32	
14	Secția Clinică Neurologie II Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Neurologie	37	4M/16A	17	
15	Compartiment nefrologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Nefrologie	10	1M/5A	4	
16	Secția Clinică obstetrică ginecologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Ginecologie	90	16M/28A	31	
17	Comp.ATI obstetrică ginecologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Anestezie terapie intensivă ginecologie	10	2M/15A	6	
18	Secția clinică Ortopedie traumatologie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	traumatologie	70	11M/27A	15	
19	Secția clinică pediatrie Str.Gh.Marinescu nr.50 Tel: 0265-212111	Pediatrie	40	13M/22A	15	

Cabinete medicale școlare sunt dispersate pe teritoriul municipiului .Cabinete medicale școlare – stomatologie sunt dispersate pe teritoriul municipiului. Sunt de asemenea cabinete medicale si de stomatologie pentru studenți , situate în campusul studențesc .

În municipiul Tîrgu Mureș se concentrează cea mai mare parte a unităților sanitare din județ, existând unități dotate cu aparatură performantă, și cadre medicale cu înaltă specializare:

- **Spitalul Clinic Județean de Urgență Tg. Mureș**, unitate de interes regional ;
- **Spitalul Clinic Județean Mureș**.

Numărul unităților sanitare din sectorul privat a cunoscut o evoluție ascendentă continuă. Numărul medicilor stomatologi a crescut, față de anii anteriori, înregistrându-se o ușoară creștere a ponderii numărului acestora la nivel de municipiu.

Situația unităților sanitare private și Lista furnizorilor de servicii paraclinice din Tîrgu Mureș sunt prezentate în **Anexa nr. 22**.

b.Rețele de utilități

Rețeaua de distribuție a apei și canalizare

În municipiu, alimentarea cu apă ridică probleme de extindere a capacităților de stocare, tratare și distribuție.

În municipiu, evacuarea apelor se realizează în sistem unitar și numai în mică parte în sistem divizor. Există străzi, care deși au rețele de distribuție a apei, nu au rețele de canalizare, apele uzate menajere fiind de multe ori aruncate la suprafața solului, producând fenomene de poluare.

Energia electrică

Rețeaua electrică de pe raza municipiului

Distribuirea energiei electrice se realizează de către unitatea teritorială a S.C. F.D.E.E. Electrica Distribuție Transilvania Sud S.A. SDEE Tg. Mureș, ce deservește beneficiari, grupați în mari consumatori, mici consumatori și consumatori casnici.

Producția, transportul și distribuția energiei electrice au constituit activități cu tradiție în municipiul Tîrgu Mureș, aceasta fiind utilizată pentru iluminatul public, ca forță motrice pentru antrenarea mașinilor și utilajelor industriale, iar în activitățile casnice fiind cunoscută de aproape 100 de ani.

Alimentarea cu gaze naturale Rețeaua de gaz din municipiul Tîrgu Mureș

Rețele de telecomunicații, comunicații date și Internet

Extinderea și modernizarea centralelor telefonice în ultimii ani, a condus la creșterea numărului de abonați în rețeaua de telefonie fixă, astfel încât la 1.000 de locuitori revin 211,5 abonați telefonici. Municipiul Tîrgu Mureș se situează peste media națională .

Oferta comercială în domeniul telecomunicațiilor este dominată de Compania de telefonie fixă Telekom și de companiile de telefonie mobilă, cu acoperire națională Orange, Vodafone și Cosmote. Trebuie menționat faptul că în 2003, an în care a fost lansat serviciul Astral Telefix, societatea Romtelecom a pierdut monopolul asupra rețelei de telefonie fixă.

Din acel moment au mai apărut și alți operatori de telefonie fixă, cel mai important la nivelul municipiului Tîrgu Mureș, după Telekom este RDS (Romania Data System).

În telecomunicații se remarcă un proces alert de modernizare datorită expansiunii tehnicii avansate în telefonia cu fir și a creșterii gradului de acoperire prin telefonia mobilă. Modernizarea acestui sector va continua și în viitor prin acțiunea de montare a cablurilor optice, prin extinderea rețelelor digitale și prin dezvoltarea telefoniei mobile și a comunicațiilor prin poșta electronică.

Pe teritoriul municipiului se recepționează programele 1,2 și 3 ale Televiziunii Române, precum și programele televiziunilor particulare ANTENA 1, PRO TV, PRIMA TV și REALITATEA TV, care au înființat și posturi locale, precum și posturile locale TELEVIZIUNEA MUREȘ, ȘTII TV. În ultima perioadă s-a dezvoltat rețeaua de televiziune prin cablu, care permite recepționarea a numeroase alte posturi de televiziune din România și din străinătate. În Tîrgu Mureș, funcționează un post public de radio, pe unde medii, cu emisiuni în limba română, maghiară și germană, căruia i se adaugă numeroase alte posturi private pe unde ultrascurte.

- Rețeaua locală de radio și televiziune:

NR. CRT.	DENUMIREA REDACȚIEI	ADRESA	NR. TELEFON	Obs.
POSTURI DE TELEVIZIUNE				
1	ANTENA 1 Sucursala TÎRGU MUREȘ	Str.Plutelor nr.2	0265-268557 0265/268957	
2	ȘTII TV	Str.Gheorghe Doja nr.231 corp C 10 et.1-2	0365/882020 0754-079790	
3	TV TÎRGU MUREȘ (TTM)	Str.Arany Janos nr.35	0365-804813 0265/211972	
4	STUDIOUL TERITORIAL TVR-TÎRGU MUREȘ	Aleea Parcul Sportivilor nr.2	0265-211092 0265-211093	
5	ERDELY TV	Str.Predeal nr.12	0265-264177	
POSTURI DE RADIODIFUZIUNE				
7	Studioul teritorial de RADIO TÎRGU MUREȘ	B-dul 1 Dec nr.109	0265-269103 0265/267720	
8	RADIO GAGA	Str.Călărașilor nr.1	0265-219218 0265/219596	
9	KISS FM	Str.Ciucaș nr.7 ap.37	0265-264741 0265/264739	
10	ERDELY FM	Str.Predeal nr.12	0265-266347	

Ziare și reviste

Denumirea	Adresa	Telefon
CUVÂNTUL LIBER	Str.Gh.Doja nr.9	0265-266629
NEPUJSAG	Str.Gh.Doja nr.9	0265-266270 ;0265 -268854
VÁSARHELYI HIRLAP	L. Rebreanu 48	0265-260170
24 ORE MUREȘENE	Str.Gh.Doja nr.14	0365-882282

ZIARUL DE MUREȘ	Str. Primăriei nr. 1	0265-215612
ZI DE ZI	Str. Primăriei nr. 1	0265-215613
FLASH	Str. Tușnad nr.2	0265-264857. 265691
VATRA	Str. Tușnad nr. 5	0265-264139 , 0365-801575
LĂTO	Str. Tușnad nr. 5	0265-267091
KOZPONT	Str. Pandurilor nr 97	0265-260487
PUNCTUL	Str. Pandurilor nr 97	0265-260487

. Piața serviciilor **Internet** este reprezentată în municipiu de marii furnizori naționali, ca de exemplu: RDS - Romania Data Systems -(<http://www.rdsnet.ro/>); TELEKOM ROMANIA COMUNICATIONS S.A. furnizează mai multe tipuri de servicii internet); Vodafone, Orange - furnizori Internet în special pentru abonații serviciilor de telefonie mobilă.

Tarifele serviciilor Internet sunt încă mari pentru utilizatorii din România. Datorită creșterii concurenței pe această piață, tarifele, pentru acest tip de serviciu, tind să scadă, valorile medii rămânând totuși mai mari decât valorile medii pentru țările membre UE.

Activitățile de comunicații și rețele de date sunt coordonate de ANRC - Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații: IGCTI – Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei.

c. Locuri de adunare și cazare a populației în situații de urgență Municipiul Tîrgu Mureș

Locurile de adunare și cazare stabilite în vederea asigurării protecției populației municipiului Tîrgu Mureș sunt prezentate în **Anexa nr. 16**.

CAPITOLUL III

ANALIZA RISCURILOR GENERATOARE DE SITUAȚII DE URGENȚĂ

Analiza trebuie să permită cunoașterea mecanismelor și condițiilor de producere - manifestare, amplorii și efectelor posibile ale acestora.

Analiza se realizează pe tipuri de riscuri:

a.Riscuri naturale

Fenomene meteo periculoase:

- Inundații
- Furtuni, secetă, îngheț, înzăpeziri și viscole, etc.
- Incendii de pădure

Fenomene distructive de origine geologică:

- Cutremure - Alunecări de teren

b. Riscuri tehnologice

-Industriale

-De transport și depozitare produse periculoase

-Transporturi :

- Transportul rutier
- Transportul feroviar
- Transportul aerian
- Transportul prin rețele magistrale

-Nucleare

-Poluare ape

-Prăbușiri de construcții, instalații sau amenajări

-Eșecul utilităților publice

-Căderi de obiecte din atmosferă sau cosmos

c.Riscuri biologice (epidemii, epizootii)

d.Riscuri de incendiu

e.Riscurile sociale (manifestări periodice cu afluență mare de public)

f.Alte tipuri de riscuri

Secțiunea 1. Analiza riscurilor naturale

a. Fenomene meteorologice periculoase

a.1 Inundații

Temperaturile naturale neobișnuit de crescute în ultimii ani , în perioadele de primăvară , au făcut ca topirea zăpezii să producă creșterea debitelor cursurilor de apă din zona montană, și apariția de viituri pe cursurile inferioare ale râurilor.

Comitetul local pentru situații de urgență	Curs de apă (toate cursurile de apă de pe raza localității, permanente sau nepermanente)	Obiective aflate în zone de risc la inundații	Construcții hidrotehnice cu rol de apărare existente	Probabilitatea de inundație P % normate/ reale
MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ	Râul Mureș IV-1		Îndiguire și regularizare râu L regularizare = 9,2 km L dig = 15,72 km L consolidare = 21,1 km Baraj de Priză 1 Tg Mureș Baraj de Priză 2 Tg Mureș	1/0,1 1110mc/s (1%) 1730mc/s (0,1%)
	Pr. Pocloș IV-1-63	Locuințele din străzile: Ecaterina Varga, Crișan, Emil Dandea, Rândunelelor, Govora, Somnului, Sălciilor, Ghiocelului, Primăverii	Îndiguire și regularizare L regularizare = 5,1 km L dig = 1,1 km L consolidare = 10,2 km	2/0,5 96mc/s (2%) 148mc/s (0,5%)
	Pr. Budiu IV-1-64	-	Îndiguire și regularizare L regularizare = 4,0 km L dig = 4,1 km L consolidare = 0,4 km	2/0,5 20mc/s (2%) 43mc/s (0,5%)
	Pr. Roka IV-1-64-N	-	Îndiguire și regularizare L regularizare = 2,4 km L dig = 1,0 km L consolidare = 2,4 km	2/0,5 20mc/s (2%) 43mc/s (0,5%)
	Pr. Cocoș IV-1-N	-	Îndiguire și regularizare L regularizare = 2,9 km L dig = 2,4 km L consolidare = 3,2 km	2/0,5 20mc/s (2%) 43mc/s (0,5%)
	Pr. Beșa	Locuințele din străzile: Cotitura de Jos, Inului, Lucernei, Trifoiului, Gurghiului, Pomilor; -15 ha teren agricol	Regularizare și indiguire L. regularizare: 2,9 km L. dig: 2,4 km L.consolidare: 0,7 km	5/1

SITUAȚIA ZONELOR CU RISC DE INUNDAȚII

Zona cu risc de inundații	Cursul de apă
Zona podurilor : str. L. Rebreanu, str. I. Maniu, str. Libertății ; Străzile: Iuliu Maniu ; Ecaterina Varga ; Crișan; Emil Dandea; Plevna; Rândunelelor; Primăverii.; Libertății; Ghiocelului; Somnului; Sălciilor; Pârâului; T.Vladimirescu	Pârâul Pocloș

CONSTRUCȚII HIDROTEHNICE CU ROL DE APĂRARE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR DE PE RAZA MUNICIPIULUI TÎRGU-MUREȘ BARAJUL DE PRIZĂ Nr.1

Barajul de Priză nr.1 este amplasat pe râul Mureș, cod cadastral IV-1, HM 1940, în nordul municipiului Tîrgu-Mureș. Lucrarea a fost executată în perioada 1912 – 1916 de antreprenorul maghiar Lenarduzzi Janos.

În timpul celui de-al doilea război mondial, barajul a fost distrus prin dinamitare, iar în anul 1948 a fost reconstruit de Intreprinderea Comunală Tîrgu-Mureș. În anul 1970 a fost efectuată o reparație capitală la baraj, după proiectul D.S.A.P.C. Tîrgu-Mureș, constructor de specialitate I.C.H. București.

Prin protocolul nr.1005/23.01.1979 barajul și celelalte construcții, aferente au trecut în administrarea Direcției Apelor Mureș-Banat.

În perioada 1986 – 1988 a fost executată o reparație capitală a barajului, proiectant I.C.P.G.A. – filiala Sibiu, constructor D.A.M.B. Tîrgu-Mureș și T.L.H.S. Transilvania.

Barajul mobil asigură nivelul necesar funcționării prizelor de apă ale Stației de Tratare a Apei Tîrgu-Mureș. Priza de apă brută a S.C. „MOBEX” S.A. este amplasată lângă camera mecanismelor de pe canalul Turbinei, iar priza de rezervă în bazinul de liniștire, pe malul stîng. În capătul aval al turbinei există o priză de rezervă a S.C. „AZOMUREȘ” S.A. Tîrgu-Mureș (priza veche).

Reabilitare în totalitate a barajului de priză nr. 1 în perioada 2010-2011.

BARAJUL DE PRIZĂ Nr.2

Barajul de Priză nr.2 este amplasat pe albia regularizată a râului Mureș și asigură nivelul necesar funcționării prizei de apă situată pe malul stîng al râului.

.....
Lucrarea a fost în administrarea C.I.C. Tîrgu-Mureș, dar începînd cu anul 1977 a trecut în administrarea D.A.M.B. Tîrgu-Mureș.

Apărarea împotriva inundațiilor

Suprafața bazinului controlat de lucrare este în măsură să asigure protecția împotriva inundațiilor.

Caracteristici constructive

Barajul frontal – este de tip mobil din beton armat – cu șapte deschideri de 14 m și două deschideri de 4 m lățime. Înălțimea barajului este de 8 m și lungimea de 130 m. Deasupra deschiderilor barajului este amplasat podul de șosea cu două benzi de circulație și pasarela mecanismelor.

Priza de apă combinată cu deznisipatorul, face corp comun cu aleea stîngă a barajului. Echipamentul hidromecanic – la baraj este reprezentat prin stavile „segment” acționate electromecanic. Stavilele „segment” de la deschiderile de spălare și prima stavilă de 14 m dinspre malul stîng sunt prevăzute cu clapete pentru descărcarea plutitorilor și a gheții în aval de baraj.

Lucrări de reabilitare la stavile și mecanismele aferente s-au executat în perioada 2010-2011.

a.2 Înzăpeziri și viscole

Înzăpezirile apar ca rezultat al căderilor abundente de zăpadă și viscoalelor care pot dura de la câteva ore la câteva zile. Ele îngreunează funcționarea transportului și telecomunicațiilor, activitatea obiectivelor agricole, aprovizionările cu materii prime, energie electrică și gaze pentru obiectivele economice și locuitori.

Volumul de muncă pentru reluarea normală a activităților necesită un număr mare de mijloace mecanice specializate și un număr mare de oameni.

Pentru aceasta, Primăria municipiului Tîrgu Mureș a încheiat în anul 2008, cu S.C.SALUBRISERV S.A. Tîrgu Mureș, un contract de concesiune, pe o durată de 8 ani, avînd ca obiect :salubritatea și dezăpezirea municipiului.

b. Incendii de pădure

Suprafața împădurită a municipiului Tîrgu Mureș este de 962,387 ha.

Incendiul este o ardere inițiată de o cauză bine definită, cu sau fără voia omului, scăpată de sub control, în urma căreia se produc pierderi de materiale și pentru a cărei întrerupere și lichidare este necesară o intervenție cu mijloace adecvate.

La incendiile de pădure combustibilul principal este format de masa de arbori, indiferent dacă sunt verzi sau uscați. Incendiile de pădure se dezvoltă în timp scurt, luînd proporții mari, în cazul izbucnirii pe pante abrupte, pe timp de vînt, ori al observării cu întârziere sau accidentale.

Pe raza municipiului Tîrgu Mureș, pădurea de pe Platoul Cornești, unde este amplasată Grădina Zoologică, este o zonă frecventată de turiști care prin neglijență, pot provoca incendii, iar probabilitatea izbucnirii unui incendiu este mare.

În municipiul Tîrgu-Mureș, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „HOREA” al județului

Mureș poate acționa urgent pentru stingerea incendiilor.

c. Fenomene distructive de origine geologică

c.1 Cutremure

Cutremur - mișcare vibratoare a scoarței terestre, generată de o ruptură brutală în aceasta, ce poate duce la victime umane și distrugerii materiale.

România poate fi caracterizată ca având o seismicitate moderată în comparație cu alte țări din Europa sau din lume. În funcție de caracteristicile seismologice și tectonice teritoriul României a fost divizat în 10 regiuni seismice, active fiind cele din Vrancea.

Aflându-se în vecinătatea văii Târnavei Mici și Târnavei Mari pe teritoriul municipiului pot avea loc seisme de amplitudine între 4 – 6 grade pe scara Richter.

În baza legii nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea v - zone de risc natural - anexa 3, municipiul Tîrgu Mureș este amplasat în zonă cu intensitate seismică VII (exprimată în grade **MSK**).

Localitatea	Nr.de locuitori	Intensitatea seismică exprimată în grade MSK
Municipiul Tîrgu Mureș	134290	VII

c.2 Alunecări de teren

Deplasările unor mase de pământ în lungul unor suprafețe de ruptură poartă numele de alunecări.

În urma ploilor abundente, în perioadele de primăvară și toamnă, a unor mișcări tectonice sau eroziuni puternice, ori ca urmare a unor activități umane se pot produce alunecări de teren. În municipiul Tîrgu Mureș, pe suprafață mică, în zonele: Platoul Cornești, Cartierul Tudor Vladimirescu - zona Sumel Mașini de Calcul, Cartierul Dâmbul Pietros - Dealul Budiului .

Dezastrele evaluate în prezenta lucrare se dezvoltă în decurs de 1-3 ani de la mișcarea tectonică cu efect de rupere a faliilor, de alunecare de teren, urmând ca stratul de argilă înclinată după configurația versantului, să fie alimentată excesiv cu ape din precipitații prin faliile de rupere deschise. Stratul de argilă ajungând la gradul de plastifiere critică, declanșează accelerarea alunecărilor masive de pământ situate deasupra zonei afectate, producând degradări excesive în imobilele construite

Secțiunea a 2-a. ANALIZA RISCURILOR TEHNOLOGICE

În ceea ce privește riscurile tehnologice, chiar dacă din punct de vedere al progresului economic și informațional, România nu este la nivelul statelor puternic dezvoltate, ea și-a creat un sistem economic capabil, sub aspect managerial, să evolueze în timpul industrializării intensive și extensive, ceea ce conduce la apariția unui mare număr de surse de risc în toate ramurile economice.

În acest context, se impune o prezentare a tipurilor de riscuri existente și a dezastrelor posibile pe teritoriul municipiului.

a. Riscuri Industriale

Accidentele chimice industriale pot duce la răspândirea în mediul înconjurător, în mod necontrolat, a unor cantități mari de substanțe chimice toxice industriale, în concentrații mult mai mari decât concentrațiile maxime admise, punând în pericol viața și sănătatea populației din zona afectată.

În urma unui accident chimic, se formează un nor de gaz toxic, care poate să acționeze timp de câteva minute sau ore, în funcție de situația meteorologică locală, pe direcția de deplasare a vântului,

În municipiul Tîrgu-Mureș sunt patru operatori economici ce prezintă pericole de producere a accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase și care intră sub incidența prevederilor Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase:

- S.C. Azomureș S.A. produce și folosește în procesul de producție, **amoniac**,
- S.C. Compania Aquaserv S.A., folosește în procesul de tratare chimică a apei, **clor**;
- S.C. Dafcochim S.R.L., depozitează și comercializează **hidrat de hidrazină 24%**;
- S.C. DEPOMUREȘ S.A., desfășoară activități de înmagazinare în depozitul subteran a **gazelor naturale**.

Municipiul Tîrgu Mureș se află situat în interiorul zonelor de planificare la urgență chimică din punct de vedere al expunerii la riscul de accident chimic.

Accidentele chimice în urma cărora s-ar putea produce scăpări masive de substanțe chimice toxice industriale pot avea o serie de cauze cum ar fi:

- nerespectarea parametrilor tehnologici;
- defecțiuni greu detectabile la instalații;
- nerespectarea termenelor de control metrologic;
- nerespectarea graficului de reparații curente;
- depășirea duratei de întrebuințare a unor ansamble, subansamble și a aparaturii de măsură și control; neglijențe în serviciu;
- acțiuni de sabotaj, diversiune, etc.
- fenomene meteo periculoase;
- cutremur de pământ; căderi de obiecte cosmice.

Accidentul chimic poate avea o amploare mai mică sau mai mare, în funcție de situația creată, putând fi localizat în zona operatorului economic sau extinzându-se în exteriorul acesteia, afectând atât angajații cât și populația și unitățile economice din zona de acțiune a norului toxic, pe direcția de propagare a acestuia (direcția vântului).

S.C. AZOMUREȘ S.A - combinat chimic, în care se produc îngrășăminte pe bază de azot, fosfor și potasiu, produse chimice organice pe bază de uree și melamină, este amplasat în zona industrială din sud-vestul municipiului, pe strada Gheorghe Doja, nr. 300.

Platforma chimică și sediul societății, amplasate pe malul stâng al râului Mureș, împreună cu iazul-batal aflat pe malul drept al râului, ocupă o suprafață de 147 ha, aflându-se la o distanță de 5 km de centrul municipiului.

Platforma chimică cuprinde instalații de fabricare a amoniacului, materie primă pentru instalațiile de fabricare a acidului azotic, azotat de amoniu, uree, îngrășăminte complexe și melamină. Pe platformă, se mai află instalații de producere și îmbuteliere oxigen, argon, CET 1, CET 2, secția Hidroenergetică, depozite de materii și produse finite.

S.C. AZOMUREȘ S.A. Tîrgu Mureș a luat ființă ca unitate cu personalitate juridică în anul 1962., iar dezvoltarea a avut loc în mai multe etape.

Zonele locuite

S:C: Azomureș S:A Tîrgu-Mureș se învecinează cu:

- N-V- zona industrială TMUCB, TCCM, râul Mureș;
 - comuna Nazna la o distanță de 1200 m;
- N-E- municipiul Tîrgu-Mureș la o distanță de 200 m;
 - zona industrială cartier Mureșeni;
- S-E- drumul european E60, terenuri agricole;
- S-V- teren arabil, comuna Cristești;
 - cartierul Mureșeni, la o distanță de 300 m;

Căi de comunicații

S.C. AZOMUREȘ S.A. este amplasată la vest de municipiul Tîrgu Mureș la o distanță de 1 km, între E 60 Tîrgu Mureș – Cluj-Napoca și calea ferată Tîrgu Mureș - Războieni, la est de râul Mureș.

În procesele tehnologice din instalațiile S.C. AZOMUREȘ S.A. Tîrgu Mureș sunt utilizate, vehiculate sau depozitate materii prime și materiale ce reprezintă un grad deosebit de pericol prin caracteristicile lor specifice:

Centre critice

Valorile pentru lungimile zonelor letale și de intoxicare sunt prezentate în **Anexa nr. 17**.

Cantitățile de substanțe chimice toxice industriale posibil a fi angajate în accident chimic major

Amoniacul este depozitat în două rezervoare sferice cu o capacitate de 250 tone fiecare la o presiune de 5-7 bari și în tancul cilindric de amoniac, care are o capacitate de 15.000 tone, la o presiune apropiată de cea atmosferică, la -33°C , iar pe flux (rezervoare intermediare și trasee) cca. 100 tone.

În **Anexa nr. 17** sunt prezentate cantitățile de substanțe chimice periculoase prezente pe amplasament.

Principalele tipuri de evenimente de inițiere a riscului industrial

- scăpări de gaze toxice;
- fisură la tancul de amoniac;
- defecțiuni greu detectabile la instalații;
- depășirea duratei de întreținere a unor ansamble, subansamble și a aparaturii de măsură și control;
- neglijențe în serviciu;
- producerea de fumuri toxice;
- incendii propriu-zise;
- explozii ale norilor de vapori inflamabili în spațiu deschis (*UVCE*) sau închis parțial ori total (*CVE*) la nivelul utilajelor care conțin produse inflamabile: metan și gaz de sinteză în instalațiile Amoniac III și IV, amoniac în instalațiile de acid azotic, metan la centralele termoelectrice.
- explozii ale azotatului de amoniu topitură (min. 95%) sau solid în instalația Azotat de amoniu și la depozitul de azotat, conform metodologiei echivalenței TNT.
- explozie mecanică în utilajele și traseele care conțin abur de înaltă și medie presiune.
- dispersie toxică la instalațiile în care se produc, vehiculează sau utilizează amoniac și oxizi de azot: Amoniac, Acid azotic, Azotat de amoniu, Uree, NPK.
- incendiu *jet fire* la traseele de fluide inflamabile (metan, hidrogen).
- cutremur de pământ;
- fenomene meteo periculoase;
- acțiuni de sabotaj, diversiune;
- atac terorist;
- căderi de obiecte cosmice.

Clasificarea urgențelor

În conformitate cu Planul de urgență externă al S.C. Azomureș S.A., clasificarea urgențelor pe amplasamentul societății este următoarea:

-*urgență Clasa A (urgență locală)* - este aceea care are loc într-o instalație fără a afecta alte instalații;

-*urgență Clasa B (urgență pe amplasament)* - este aceea în care persistă sau se agravează condițiile de la urgență locală și în consecință afectează /poate afecta și alte instalații, chiar posibile urmări minore în exteriorul amplasamentului;

-*urgență Clasa C (urgență în afara amplasamentului)* – este un incident sever care implică sau poate implica o mare parte din amplasament și afectează /poate afecta populația și mediul din exteriorul amplasamentului.

Relevante pentru exteriorul amplasamentului au fost identificate :

NR. CRT.	Scenariul identificat	Tipologia de urgență	Clasificarea urgenței
1	Eliberarea de amoniac	Substanțe toxice	C
2	Eliberarea de amoniac, acid azotic, acid sulfuric, hidroxid de	Substanțe periculoase pentru mediu	B

	sodiu, azotat de amoniu, ape amoniacale		
--	--	--	--

Caracteristicile focarului chimic

Răspândirea de **amoniac** este deosebit de periculoasă, deoarece comportamentul substanței este greu de prevăzut.

Emisia poate fi:

- emisie în fază gazoasă, sub formă de vapori;
- emisie în fază lichidă/gaz lichefiat;
- emisie difazică (lichid-gaz, lichid-vapori)

La distrugerea instalației (rezervorului) se produce o emisie bruscă de substanță periculoasă care creează un nor primar. Cantitatea de substanță periculoasă care mai rămâne în instalație (rezervor) este supusă unui fenomen de evaporare secundară și care creează un nor secundar.

Norul toxic (primar și secundar) este deplasat în mediu de către curenții de aer pe direcția de deplasare a acestora creând prin dispersie o zonă de acțiune a norului toxic. De regulă cu formă tronconică, care va persista în sol sau în aer o perioadă de timp determinată de cantitatea, concentrația și factorii meteorologici din momentul producerii evenimentului. (în condiții de calm atmosferic, zona de acțiune a norului toxic are formă emisferică).

Zona de acțiune a norului toxic în funcție de efecte poate fi:

Zonă letală - este considerată zona în care concentrația substanței toxice produce moartea unei persoane într-un timp de cel mult 15 minute, de la contact sau inhalare.

Zonă de intoxicare - este considerată zona de acțiune a norului toxic în care concentrația de substanță periculoasă depășește limita maximă admisă, produce intoxicarea organismului uman, fiind necesar tratamentul medical de urgență.

Durata cât norul toxic menține la sol sau în aer valori ale concentrației substanței periculoase mai mari decât concentrația maximă admisă reprezintă **persistența** norului toxic.

Calculul zonei de acțiune a norului toxic

Prognoza asupra dimensiunilor focarului chimic și a datelor contaminării se face pentru condițiile cele mai nefavorabile (accident chimic maxim): – dispersarea în atmosferă a cantității totale de substanțe periculoase stocată în rezervoare, aflată în procesul tehnologic, în instalații, în condițiile meteorologice cele mai nefavorabile, pe baza datelor statistice multianuale ale valorilor de temperatură, direcția vântului, cantitate de precipitații, etc..

Lungimile zonei letale și de intoxicare sunt determinate de cantitatea de substanță chimică toxică împrăștiată, de condițiile meteorologice (viteza și direcția de deplasare a vântului, precipitații, temperatura atmosferică) și de topografia raionului contaminat .

Lățimea de răspândire a norului toxic este dată de unghiul de împrăștiere (în grade) în funcție de viteza vântului.

Valorile aproximative ale unghiului de împrăștiere

VITEZA VÂNTULUI *	m/s	1	2	3	4	5
UNGHIU DE ÎMPRĂȘTIERE	Grade	6	14	20	25	30

* pentru vânt stabil (constant)

În condițiile unui vânt instabil pe direcție, se ține seama de unghiul în care se înscrie instabilitatea vântului, ceea ce determină lărgirea zonei la dublu sau la triplu, diminuând în mod corespunzător lungimea zonei de acțiune a norului toxic.

Măsurile de protecție și intervenție se stabilesc pentru zona de acțiune a norului toxic , la accident chimic maxim.

Pentru realizarea acestor măsuri trebuie să se țină cont de specificul fiecărei zone de acțiune a substanței chimice toxice industriale, respectiv: zona focarului chimic, zona letală și zona de intoxicare.

a) Zona focarului chimic (zona accidentului chimic)

În această zonă, substanța chimică toxică industrială este imprăștiată sub formă lichidă , de picături și sub formă gazoasă, în concentrație ridicată, fără să depășească incinta tehnică a operatorului economic.

b) Zona letală. Această zonă cuprinde o suprafață mai mare decât zona focarului chimic, concentrația norului toxic scăzând (de la concentrația letală până la concentrația de intoxicare) pe măsura creșterii distanței parcurse prin deplasarea lui de către curenții de aer. În funcție de cantitatea de substanță chimică toxică angrenată în accidentul chimic, zona letală depășește de obicei incinta societății comerciale, putându-se extinde pe suprafețe apreciabile.

c) Zona de intoxicare. Această zonă cuprinde o suprafață mai mare decât zona letală, concentrația substanței chimice toxice industriale scăzând pe măsura creșterii distanței parcurse de norul toxic până sub limita de intoxicare.

Municipiul Tîrgu Mureș se află situat în interiorul zonei de planificare la urgență chimică din punct de vedere al expunerii la riscul de accident chimic

Populația posibil a fi afectată în **zone locuite pe rază de 10 km**: 210.217 persoane (din Tîrgu-Mureș și localitățile limitrofe: Cristești, Ungheni, Sântana de Mureș, Sâncraiu de Mureș, Pănet, Livezeni, Glodeni, Gheorghe Doja, Sângeorgiu de Mureș, Ernei).

Populația posibil a fi afectată în **zona locuite pe rază de 60 km** : 500.867 persoane (din Tîrgu-Mureș, Iernut, Luduș, Târnăveni, Reghin, Sovata, Deda, și localitățile limitrofe).

Estimarea pierderilor de vieți omenești de pe urma norului toxic

Zona de acțiune a norului toxic	Mijloace de protecție individuală		
	Aparate izolante	Măști contra gazelor	Măști umede neprotejate
Zona contaminăției letale	10%	40-50 %	80-90%
Zona contaminăției de intoxicare	-	8-10%	20-40%

NOTĂ: 25-30% din procentele indicate reprezintă pierderile irecuperabile (intoxicații mortale)

Principalele caracteristici ale amoniacului

MASA MOLECULARĂ (g/mol)	DENSITATEA (g/cm ³)	TEMPERATURA DE FIERBERE (EVAPORAȚIE) (grade C)	TENSIUNEA DE VAPORI (mmcol. Hg/ 20gr.c)	DOZA TOXICĂ (mg/min /mc)		CONCENTRAȚIA TOXICĂ			
				INTOXICARE	LETALĂ	INTOXICARE		LETALĂ	
						mg/l	exp/min	mg/l	exp/min
17,03	0,77	-33,4	6000	375	2500	0,2	60	3,5	30

În **Anexa nr. 18a** este prezentată Fișa tehnică de securitate pentru amoniac.

Simptomatologia la intoxicația cu amoniac

INDICI DE DESCOPERIRE	SIMPTOME	MĂSURI DE PRIM - AJUTOR
MIROS ÎNȚEPĂTOR SPECIFIC PUTERNIC	SENZAȚIE DE ASFIXIE ACESE, PUTERNICE DE TUSE, AGITAȚIE, STARE DE DELIR, NESIGURANȚĂ ÎN MERS ȘI TULBURĂRII DE CIRCULAȚIE	- SPĂLĂRI GASTRICE CU APĂ SLAB ACIDULATĂ (NUMAI ÎN PRIMELE 2 ORE); SE ADMINISTREAZĂ SOLUȚIE DILUATĂ DE OȚET SAU CITRICE; SE SPALĂ CU APĂ SAU SER FIZIOLOGIC; SE SPALĂ SUPRAFAȚA PIELII STROPITĂ CU AMONIAC, CU MULTĂ APĂ ȘI SOLUȚIE DE ACID BORIC 4%; INHALARE CU VAPORI DE ACID ACETIC (OȚET) SAU VAPORI DE SOLUȚIE DE 10% MENTHOL ÎN CLOROFORM; SE ADMINISTREAZĂ CALMANTE RESPIRATORII (CODEINĂ).

În cazul unui accident chimic, în vederea prevenirii contaminării salariaților, desfășurării acțiunilor de protecție și intervenție în zona de acțiune a norului toxic și pe limita exterioară a acestuia, pe platforma S.C. Azomureș S.A. se pune în aplicare **Planul de urgență internă**

S.C. Compania AQUASERV S.A are ca profil de activitate captarea, tratarea și distribuția apei potabile, precum și colectarea și epurarea apelor uzate.

Amplasare

S.C. Compania AQUASERV S.A. are sediul pe strada Kos Karoly nr. 1.

Secția de tratare a apei - Uzina de apă este amplasată în partea de nord-est a municipiului, pe strada Apeductului nr. 56 și ocupă o suprafață de 9,5 ha.

Cantitatea medie de clor folosită zilnic în procesul tehnologic de tratarea a apei, este de cca 100-150 kg..

Capacitatea maximă de depozitare este de 23 containere a 900 kg fiecare.

În **Anexa nr. 17** sunt prezentate cantitățile de substanțe periculoase posibila a fi angajate în accident chimic.

Principalele caracteristici ale clorului:

MASA MOLECU LARĂ (g/mol)	DENSITA TEA (g/l)	TEMPERATURA DE FIERBERE (EVAPORARE) (grade C)	TENSIUNE DE VAPORI (mm c.Hg, 20 grd.C)	DOZA TOXICĂ (mg/min/mc)		CONCENTRAȚIA TOXICĂ				
				LETALĂ	INTOXI CARE	Maxim admisă Mg/mc	LETALĂ		INTOXICARE	
							Mg/l	Exp/min	Mg/l	Exp/min
70,91	3,21	-34,1	1800	900	90	1	0,1	60	0,,01	60

În **Anexa nr. 18b** este prezentată Fișa tehnică de securitate pentru clor.

Simptomatologia la intoxicația cu clor

Clorul are efect coroziv asupra membranelor plămânilor producând edemul pulmonar. Exerciță acțiune iritantă și caustică locală. Intoxicația acută are trei faze:

- Fulgerătoare - în urma inhalării unei doze masive - se manifestă prin asfixie totală în câteva minute, edem pulmonar acut, dispnee, expectorație cu lichid roz, deces.
- Gravă - imediat după inhalare, iritație, cu senzații de înțepături în ochi, nas, faringe urmate de contracții dureroase a toracelui și faringelui, slăbire musculară extremă, jenă respiratorie dureroasă. Necesită repaus și supraveghere medicală îndelungată.
- Ușoară – amețeli, isterie, dureri retrosternale timp de câteva zile. Necesită supraveghere medicală.

Principalele tipuri de evenimente de inițiere a riscului industrial

Accidentele chimice în urma cărora s-ar putea produce scăpări de clor, la Uzina de apă Tîrgu-Mureș, pot avea cauze cum ar fi:

- defecțiuni la robineti; defecțiuni la dozatoare; fisuri pe conductele de clor, ozon, sau oxigen; defecțiuni la regulatoarele de presiune sau cele de vacuum; fisurarea sau explozia containerelor de clor; fisurarea sau explozia rezervorului de oxigen; nerespectarea termenelor de control metrologic și de reparații; nerespectarea parametrilor tehnologici; defecțiuni greu detectabile la instalații; depășirea duratei de întreținere a unor ansamble și a aparaturii de măsură și control; manevrarea necorespunzătoare a containerelor de clor (lovire, trântire, expunere la soare, la surse de căldură, etc.); forțarea ventilelor; neglijențe în serviciu; incendii propriuzise; manevre greșite; acțiuni de sabotaj, diversiune, etc.; cutremur de pământ.

Tipuri de evenimente care pot surveni:

- emisii mici de substanțe periculoase; avarii în instalațiile de clorinare, în camera de dozare și în depozitul de clor; avarii în instalațiile de depozitare și alimentare cu oxigen; avarii în instalațiile de generare și de transport ozon; accidente chimice; explozii ale containerelor de clor sau rezervorului de oxigen.

Clasificarea urgențelor

În funcție de tipul de eveniment produs, de cantitatea de clor eliberată și de mărimea zonei afectate s-au stabilit trei tipuri de urgențe:

- Urgență Clasa A (urgență locală – Depozitul de clor)– urgența care implică doar depozitul de clor de pe amplasamentul Uzinei de apă.
- Urgență Clasa B (urgență pe amplasament) – urgența de Clasă A, care persistă, afectând funcționarea Uzinei de apă, sănătatea lucrătorilor;
- Urgență Clasa C (urgență în afara amplasamentului) - incident sever care implică sau poate implica o mare parte din amplasament și afectează sau poate afecta populația și mediul din afara amplasamentului.

Caracteristicile focarului chimic

Măsurile de protecție și intervenție se stabilesc pentru zona de acțiune a norului toxic, la **accident chimic maxim**, respectiv explozie în care sunt afectate toate containerele din depozit, cu eliminare spontană a clorului în aer.

Clorul este mai greu decât aerul și odată eliberat rămâne aproape de pământ, acumulându-se în locurile joase.

Lungimile zonei letale și de intoxicare sunt determinate de cantitatea de substanță chimică toxică împrăștiată, de condițiile meteorologice (viteza și direcția de deplasare a vântului, precipitații, temperatura atmosferică) și de topografia raionului contaminat.

Lățimea de răspândire a norului toxic este dată de unghiul de împrăștiere (în grade) în funcție de viteza vântului. În condițiile unui vânt instabil pe direcție, se ține seama de unghiul în care se înscrie instabilitatea vântului, ceea ce determină lărgirea zonei la dublu sau la triplu, diminuând în mod corespunzător lungimea zonei de acțiune a norului toxic.

Lungimea zonei letale: 6,5 km. Lungimea zonei de intoxicare: 10 km.

În cazul producerii unui accident chimic la Uzina de apă - S.C. Compania AQUASERV S.A.

acțiunile de localizare neutralizare și înlăturare a urmărilor acestuia, se execută în baza **Planului de intervenție în caz de accident chimic al S.C. Compania AQUASERV S.A..- Uzina de apă Tîrgu Mureș.**

S.C. DAFCOCHIM S.R.L. are ca domenii principale de activitate: comerțul cu produse chimice, depozitare produse chimice și transport de mărfuri.

Amplasare

S.C. DAFCOCHIM S.R.L. este amplasat în Tîrgu Mureș pe strada Budiului nr. 68.

Societatea dispune de depozite în suprafață totală de 2740 mp, amplasate pe strada Budiului nr. 68 , pe o platformă , în suprafață totală de 13140 mp.

Informatii privind teritoriul din jurul obiectivului

În vecinătate pe o rază de 200 m se află 68 de locuințe; în vecinătate, pe o rază de 200 m, există aproximativ 204 persoane.

- În vecinătate se află următoarele instituții:

- RENANIA – Obiect de activitate: Comercializarea de echipamente și sisteme de protecția muncii. Număr de angajați: 84.

- NEUZER – Obiect de activitate: Comerț cu ridicata al bunurilor de uz gospodăresc. Număr de angajați: 10.

- ISECO SA – Obiect de activitate: Întreținerea și repararea autovehiculelor. Număr de angajați: 5.

- Gimnaziul Serafim Duicu, Str. Budiului, Nr. 50 A – cu un număr de aproximativ 371 elevi. și 36 angajați. Gimnaziul este situat la aproximativ 150 m de amplasamentul S.C. DAFCOCHIM S.R.L.

Centre vulnerabile

S.C. DAFCOCHIM S.R.L. dispune de un depozit cu 13 compartimente de depozitare de diferite suprafețe, acestea fiind prevăzute cu rigole și tuburi de colectare a eventualelor scurgeri și un bazin de colectare subteran.

Din punct de vedere al riscului de accident chimic, centrele vulnerabile sunt :

- Depozitul cu cele 13 compartimentele de depozitare a produselor chimice;
- Platforma de încărcare / descărcare .

Cantitățile de substanță chimică toxică industrială posibil a fi angajate în accident chimic

În depozitul societății se află depozitat Hidrat de Hidrazină 24%, cantitatea medie zilnică fiind de 20 tone, iar cantitatea maximă ce se poate depozita este de 40 tone.

În **Anexa nr. 17** sunt prezentate prezentate cantitățile de substanțe periculoase posibile a fi angajate în accident chimic

În **Anexa nr. 18c** este prezentată Fișa tehnică de securitate pentru hidrat de hidrazină 24%.

Principalele tipuri de evenimente de inițiere a riscului industrial

Evenimente considerate :

- Scurgeri de produs hidrat de hidrazină în zona butoaielor de hidrazină din depozit;
- Incendiu/explozie (prin creșterea presiunii în containerele cu hidrat de hidrazină)
- Avarie la depozitarea hipocloritului de sodiu;

- Incendiu/explozie la depozitul de îngrășăminte;
- Avarie la depozitarea percloretilenei
- Scurgeri de pesticide.

Clasificarea urgențelor

- Urgență clasa A – urgența locală - este acea urgență care implică o singură instalație sau loc de muncă de pe amplasament;
- Urgența clasa B – este acea urgență în care persistă sau se agravează condițiile de la urgența locală și în consecință afectează și alte instalații/locurile de muncă de pe amplasament. Accidentul se presupune că nu are efecte în afara obiectivului sau are efecte limitate în exterior.
- Urgența clasa C (urgența în afara amplasamentului).- este un incident sever care implică sau poate implica o mare parte din amplasament și afectează /poate afecta populația și mediul din afara amplasamentului.

Identificarea și clasificarea evenimentelor - cu efect în afara amplasamentului:

- scurgeri de produs hidrat de hidrazină 24% - peste 5000 litri;
- incendiu / explozie la depozitul de îngrășăminte – peste 10 tone.

În cazul producerii unui accident chimic la S.C. Dafcochim S.R.L. acțiunile de localizare neutralizare și înlăturare a urmărilor acestuia, se execută în baza **Planului de urgență internă al S.C. Dafcochim S.R.L.**

S.C. DEPOMUREȘ S.A. – desfășoară activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale.

Amplasare

Sediul S.C. DEPOMUREȘ S.A. este situat în Tîrgu Mureș, str. Tamas Erno, nr. 1.

Depozitul subteran, grupurile de sonde de înmagazinare în număr de cinci și instalațiile tehnologice aferente sunt amplasate în intravilanul și extravilanul municipiului Tîrgu Mureș, zona dealul Budiului, pe o suprafață de 27,85 kmp.

Centre vulnerabile:

- locațiile celor cinci grupuri de sonde de înmagazinare – 19 sonde de înmagazinare;
- locațiile instalațiilor tehnologice aferente grupurilor;

Cantitățile de substanță chimică toxică industrială posibil a fi angajate în accident industrial

sunt prezentate în **Anexa nr. 17.**

În **Anexa nr 18d** este prezentată Fișa tehnică de securitate pentru metan.

Pe acest amplasament se află și sonde de extracție ale S.N.G.N. ROMGAZ S.A. , pentru care se desfășoară același tip de activități, cu excepția injecției, care prezintă risc de accident major.

În cazul unui accident industrial, se execută activitățile planificate în **Planul de urgență internă al S.C. DEPOMUREȘ S.A.**

In cazul unui accident chimic, la unul dintre operatorii economici nominalizați, cu efecte majore în afara amplasamentului, inclusiv localitățile limitrofe municipiului Tîrgu Mureș, se vor pune în aplicare planurile de urgență externă, elaborate de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Horea” al județului Mureș.

Evidența operatorilor economici din municipiul Tîrgu Mureș care dețin/produc/transportă substanțe chimice periculoase pentru om sau mediu (nu intră sub incidența Legea nr. 59/2016) este prezentată în **Anexa nr. 19 A.** De asemenea, evidența instituțiilor publice din municipiul Tîrgu Mureș care dețin substanțe chimice periculoase pentru om sau mediu (nu intră sub incidența Legea nr. 59/2016) este prezentată în **Anexa nr. 19 B.**

b. Riscuri de transport și depozitare produse periculoase

În municipiul Tîrgu – Mureș se pot produce următoarele categorii de accidente la transportul substanțelor periculoase:

- Accidente grave rutiere;
- Accidente grave pe căile ferate.

Raportat la suprafața sa, municipiul Tîrgu Mureș este un oraș mediu dezvoltat din punct de vedere al rețelelor de comunicații rutiere și feroviare .

Accidentul chimic produs în timpul transportului substanțelor periculoase pe căile rutiere sau feroviare, este o eliberare necontrolată în mediul înconjurător a acestora, în cantități mari, putând produce pierderi de vieți omenești, incapacitate temporară de muncă a celor intoxicați, îmbolnăvirea animalelor, poluarea aerului, solului și pânzei de apă freatică, impactul asupra vegetației și asupra fertilității solului în timp.

Explozia, incendiul, emisia de gaze sau vapori se poate produce direct în mijlocul de transport sau/și ca urmare a răspândirii substanței periculoase pe sol

Substanțele periculoase pot fi transportate cu mijloace auto sau pe calea ferată în cisterne, containere sau alte tipuri de ambalaje, în stare:

- gazoasă, la presiune normală; -gazoasă, sub presiune; -gaz lichefiat; -lichidă;
- solidă (compactă, cristalină, pulbere).

b.1 Transportul rutier

Pentru vehiculele care transportă mărfuri periculoase și tranzitează municipiul Tîrgu-Mureș au fost stabilite următoarele trasee ocolitoare:

- Intrarea în municipiu de pe DN 13E60 – str. Calea Sighișoarei – str. Budiului – str. Bega – str. Gh. Doja – ieșire din municipiu;
- Intrarea din DN15 – str. 22 Decembrie 1989 – P-ța Mărășești - str. Sinaia – str. Cuza Vodă – str. Tamas Erno – str. Insulei – str. Barajului – str. Libertății – str. Dezrobirii – str. Recoltei - str. Gh. Doja – ieșire din municipiu;
- Intrarea din DN15E60 – str. Gh. Doja – str.Recoltei – str. Dezrobirii – str. Libertății – str. Barajului – str. Insulei – str. Tamas Erno – str. Cuza Vodă – str. Sinaia – P-ța Mărășești - str. 22 Decembrie 1989 – ieșire din municipiu;
- Pentru traseul DN13E60-DN15E60 și invers se va folosi ca rută Acățari – Ungheni respectiv DJ151D.

Produse periculoase se transportă la și de la S.C.AZOMUREȘ S.A., S.C. Dafcochim S.R.L.

b.2 Transportul feroviar

Beneficiar important de transport substanțe periculoase pe calea ferată: S.C.Azomureș S.A.

Planul de urgență în caz de accident chimic de transport pe căile de comunicații rutiere sau feroviare al municipiului Tîrgu Mureș este întocmit în scopul realizării în scurt timp, în mod organizat și într-o concepție unitară a măsurilor de prevenire, protecție a populației și a bunurilor materiale, a intervenției și înlăturării urmărilor acestuia.

b.3 Transportul aerian

Aeroportul Internațional „Transilvania” Târgu Mureș este amplasat la 46° 28'02, 46" latitudine nordică și 24° 25'29, 03" longitudine estică, la o distanță de 14,5 km NV de municipiul Tîrgu Mureș .

În partea de nord se află calea ferată Tîrgu Mureș – Războieni, la 800 m de Aeroport și la 2000 m râul Mureș, iar în partea de est se află drumul european E 60, la 200 m de Aeroport. Capacitate procesare pasageri este: flux intern 120 pasageri – oră, flux extern 200 pasageri – oră.

Ca zboruri tehnice, Ministerul Afacerilor Interne, SMURD efectuează zilnic unul sau două zboruri pentru alimentare.

În conformitate cu reglementările O.A.C.I., Aeroportul Tîrgu-Mureş are o capacitate PSI de categoria a V-a. În acest sens dispune de 2 autospeciale PSI : APCAT RD 12215 DFA şi o autospecială DODGE. În perspectivă, urmează a se achiziţiona încă o autospecială PSI de tip aeroport, care va creşte categoria PSI a Aeroportului.

c. Riscuri nucleare

Fenomenul de eliberare (pe sol, în apă sau în atmosferă) a substanţelor toxice şi radioactive nu se produc întotdeauna prin explozie. Din acest considerent, este necesar ca toţi agenţii economici care produc, depozitează, folosesc în procesul de producţie, comercializează sau transportă substanţe chimice şi radioactive rebuie să dispună de un sistem de detecţie adecvat, dând astfel posibilitatea stabilirii momentului începerii dezastrului şi aprecierii duratei lui.

Municipiul Tîrgu Mureş se află la 450 km de Centrala atomoelectrică de la Cernavodă , la 600 km de Centrala atomoelectrică de la Kozlodui şi la 800 km de Centrala atomoelectrică de la Pecs.

Radioactivitatea

Staţiile de radioactivitate au ca sarcină supravegherea radioactivităţii factorilor de mediu, în scopul protecţiei populaţiei şi a mediului în caz de accident nuclear sau urgenţă radiologică.

Staţia de radioactivitate Tîrgu Mureş execută măsurători beta globale ale probelor de mediu şi măsurători ale debitelor dozei gamma absorbite în aer ($\mu\text{Gy/h}$). Măsurători beta globale se execută pentru următorii factori de mediu: aerosoli atmosferici, depuneri şi precipitaţii atmosferice, apă potabilă, ape de suprafaţă, apă de adâncime, vegetaţie şi sol.

Rezultatele măsurătorilor sunt transmise în flux rapid şi în flux lent la Institutul de Cercetare şi Igiena Mediului Bucureşti şi la forurile locale, prevăzute a fi informate, în caz de necesitate.

În cursul anului 2016, conform Raportului anual privind starea mediului în judeţul Mureş al Agenţiei pentru Protecţia Mediului Mureş Staţia de radioactivitate Tîrgu Mureş a executat, conform Programului standard de supraveghere a radioactivităţii mediului un număr total de 20972 măsurători din care:

- 3737 măsurători beta globale ale factorilor de mediu;
- 17235 măsurători ale debitelor dozei gamma absorbite în aer ($\mu\text{Gy/h}$).

Activităţile specifice beta globale determinate, precum şi valorile orare ale debitului dozei gamma externe, nu au evidenţiat depăşiri ale limitelor de atenţionare.

În anul 2016, radioactivitatea factorilor de mediu studiaţi s-a situat în limitele fondului natural de radiaţii.

În concluzie, se poate afirma că în ultimii ani, concentraţiile radionuclizilor naturali şi artificiali în mediul înconjurător s-au încadrat în limite normale, neexistând evenimente de contaminare radioactivă a mediului.

Situaţia surselor radioactive şi a materialelor nucleare din municipiul Tîrgu Mureş este prezentată în **Anexa nr. 21**

d. Riscuri de poluare a apelor

Râul Mureş poate fi poluat accidental în zona combinatului chimic S.C.Azomureş S.A., din cauza deversărilor accidentale a deşeurilor periculoase din bazinele de colectare.

Municipiul Tîrgu Mureş este situat pe malul stâng şi drept al râului Mureş, teritoriul lui fiind străbătut de 5 cursuri de ape (Budiu, Beşa, Cocoş, Roka,Pocloş).

Apele subterane freatice sunt slab reprezentate pe raza municipiului Tîrgu Mureş, ele fiind cu debite cuprinse între 0,1-16 l/s în zona de luncă a râului Mureş. Apele subterane de medie şi mare adâncime au o mineralizare foarte puternică cu conţinut ridicat de Ca^{2+} , Mg^{2+} , Na^+ , SO_4^{2-} , Cl^- , Br^- , I^- . Mineralizarea este caracteristică zonelor cu domuri gazifere.

Resursele de apă

În municipiul Tîrgu-Mureş, resursele de apă teoretice au debitul de 1168,224 milioane m³/an, din care tehnic utilizabile sunt 186,944 milioane m³/an.

Principalele activităţi prin care se evacuează cantităţi însemnate de ape uzate sunt:

- producerea energiei electrice: reprezintă apa de răcire, prin urmare nu necesită epurare.
- staţiile de epurare toată cantitatea fiind epurată insuficient.
- prelucrări chimice: se epurează insuficient.

Un tronson de râu, afectat din punct de vedere fizico-chimic şi mai ales bacteriologic, este **râul Mureş, în aval de municipiul Tîrgu Mureş**, din cauza poluării produse de S.C. AZOMUREŞ S.A. şi S.C..Compania AQUASERV S.A. (Staţia de epurare Cristeşti). În cursul anului 2005 pe acest tronson, categoria de calitate a fost determinată de indicatorii regimului de oxigen şi nutrienţi. Probleme deosebite la aceşti indicatori apar în lunile cu debite scăzute (ianuarie, februarie, iulie, august, decembrie). Acest tronson de râu este considerat sensibil la eutrofizare (din cauza concentraţiilor de nutrienţi), de la Tîrgu Mureş până la limită de judeţ.

Calitatea apelor freatice din municipiul Tîrgu Mureş, scot în evidenţă faptul că la nivelul tuturor forajelor hidrologice monitorizate, apa nu se încadrează în calitatea potabilă. La jumătate din aceste foraje calitatea este determinată doar de unu - doi indicatori, depăşirea limitei admise fiind foarte mică.

S.C. AZOMUREŞ S.A. a avut obligaţia de a închide iazul batal de 32 ha până la 31 decembrie 2006. S.C. AZOMUREŞ S.A. a executat un batal nou, impermeabilizat corespunzător, de 2,5 ha, fiind create astfel condiţiile pentru reducerea nivelului de lichid în iazul batal de 32 ha, pentru limitarea exfiltraţiilor din acesta.

Sursele subterane de apă nu joacă un rol important din cauza debitului foarte redus şi a calităţii precare a apelor freatice.

Starea reţelei de transport nu este corespunzătoare, generând pierderi pe traseu.

Costurile reale ale apei potabile sunt influenţate de la caz la caz de tehnologia de tratare, de modul de distribuţie (gravitaţional, pompare), capacitatea de producţie, etc.

În ceea ce priveşte taxele pentru depăşirea concentraţiilor de poluanţi - acesta este un instrument extrem de eficient pentru reducerea efectelor negative ale evacuării apelor uzate.

Principalele surse de poluare ale căror evacuări influenţează depăşirile constatate pe cursurile de apă sunt:

- pentru indicatorii amoniu, azotaţi, fosfor: S.C. AZOMUREŞ S.A. Tîrgu Mureş şi canalizarea menajeră a municipiului Tîrgu Mureş;
- pentru indicatorii cloruri, reziduu fix, mangan, fier, zinc: cadrul natural;
- pentru indicatorul Cr⁶⁺: batalele de noroaie.

e. Prăbuşiri construcţiei, instalaţiei, amenajări

În urma cutremurelor, inundaţiilor sau accidentelor chimice, alunecărilor de teren, construcţiile pot fi grav avariate.

În municipiul Tîrgu Mureş :

- Blocul de locuinţe situat în strada Nicolae Grigorescu nr. 4 sc. A, B, C este expertizat şi încadrat în clasa 1 de risc seismic expertiză anul 2008 ; nu se mai află cuprins în programul guvernamental de consolidare construcţiei. Asociaţia de proprietari nr. 4 a depus la Primăria Tîrgu Mureş, la data de 22.09.2016, documentaţia tehnică pentru obţinerea autorizaţiei de construire pentru consolidarea blocului din fonduri proprii.
- Blocul de locuinţe din str. Moldovei nr. 6 – expertiză din anul 2000, încadrat în gradul II de risc seismic;
- Blocul de locuinţe din str. Moldovei nr. 28 A – expertiză din anul 2002, încadrat în gradul II de risc seismic. Deoarece situaţia s-a agravat (fisuri periculoase la casa

scării) s-a efectuat o nouă solicitare la M.D.R.A.P, in vederea alocării de fonduri de la bugetul de stat, conform O.G. nr. 20/94, pentru o nouă expertiză

- imobilul situat pe str. Călărașilor nr. 107-109 , a fost construit în anul 1603 și se află încadrat în clasa I de risc seismic, în urma expertizei tehnice executată în anul 2003. In prezent clădirea este dezafectată.

f. Eșecul utilităților publice

Alimentare cu apă

S.C.Compania AQUASERV S.A. – Uzina de apă este amplasată pe str. Apeductului nr.56 Pot avea loc accidente chimice atât din cauze obiective cât și din cauze subiective. Defecțiuni, fisuri, manevrarea necorespunzătoare, nerespectarea instrucțiunilor tehnologice pot provoca accidente ce pot fi de amploare mai mică sau mai mare, afectând atât angajații cât și populația municipiului și nu numai.

Alimentarea cu gaze naturale

Avariile la conductele care transportă gaze naturale constau în: fisurarea, spargerea conductelor, defecțiuni ale elementelor componente ale acestora (robineți, flanșe, reglatoare) și eliberarea necontrolată în atmosferă, a unor cantități mari de gaz metan, până la blindarea (secționarea) tronsonului respectiv.

Accidente la conductele transportatoare de gaz metan pot fi tehnice sau dacă există personal în zonă, pot fi și accidente cu victime.

Alimentarea cu energie termică

Energia termică produsă în municipiul Tîrgu Mureș este utilizată pentru desfășurarea unor procese de producție industriale, pentru încălzire și pentru prepararea apei calde menajere. Combustibilul utilizat este în mare majoritate a cazurilor gazul metan.

Producerea energiei termice se realizează tot mai mult în centrale individuale .

g. Căderi de obiecte din atmosferă sau din cosmos

După cum se cunoaște, explorarea și utilizarea spațiului cosmic reprezintă o preocupare susținută a cercetării științifice. Pe măsură ce spațiul cosmic este din ce în ce mai „populat”, riscul unor accidente, urmate de căderea unor obiecte cosmice este tot mai posibilă. Obiectelor lansate de om în cosmos, li se adaugă nenumărate alte corpuri cosmice naturale, a căror mișcare poate fi în general, cunoscută dar nu și posibil de dirijat. Referindu-ne la riscurile căderii unor obiecte cosmice, avem în vedere că atât faptul că acestea se pot datora factorilor naturali (meteoriți), cât și acțiunii omului (erorilor umane în dirijarea ori pilotarea aparatelor de zbor din spațiul cosmic, deficiențelor de construcție, scăparea de sub control sau expirării sursei de energie).

Obiectele cosmice construite și lansate de om pot avea ca sursă de energie produse radioactive, care pot provoca iradierea sau contaminarea radioactivă.

Asemenea fenomene sunt destul de rare, iar în cazul căderii de obiecte cosmice construite și lansate de om, căderea poate fi controlată, pentru a se evita, pe cât posibil contactul cu pământul în zonele dens populate.

Se pot produce în oricare zonă a municipiului prin prăbușirea unor sateliți, rachete de plasare a acestora pe orbită, meteoriți sau componente din echipamentele de transport și plasare pe orbita extraterestră care pot provoca iradierea sau contaminarea populației și a mediului înconjurător peste limitele maxime admise .

Secțiunea a 3-a. ANALIZA RISCURILOR BIOLOGICE

Riscul expunerii colectivităților umane efectelor unor epidemii sau epizootii derivă din dereglarea, din avarii, a regimului sanitar și antiepidemic normal sau din circumstanțele ce se pot

crea, ca urmare a producerii unor dezastre, care pot afecta alimentarea cu apă, hrană și condițiile normale de viață. Atunci când, epidemiile și epizootiile apar ca urmare a împrăștierii în mod intenționat a agenților patogeni în diferite zone, datorită acțiunilor de diversiune și terorism, aria de cuprindere este greu controlabilă, iar numărul victimelor și infecțiilor, crește proporțional cu eficiența scăzută a formelor de răspuns din partea factorilor reponsabili.

Principala formă de răspuns în astfel de situații o reprezintă: respectarea normelor de igienă individuală și colectivă, izolarea rapidă a cazurilor confirmate și, dacă este necesar, introducerea interdicției de acces și ieșire în/din zonă (carantină) până la stăpânirea fenomenului, concomitent cu folosirea antidoturilor și vaccinurilor recomandate fiecărui tip de agent patogen care a declanșat epidemia sau epizootia.

Cele mai posibile zone expuse unor îmbolnăviri în masă sunt marile aglomerări urbane precum și agenții economici agricoli care cresc în sistem industrial efective mari de animale.

Situația spitalelor și laboratoarelor de analize din municipiul Tîrgu Mureș

a)Spitale de boli infecțioase:

- Clinica Boli Infecțioase I. – Tg. Mureș, str.Gh. Doja nr. 89
- Clinica Boli Infecțioase II. - Tg. Mureș, str.Gh. Doja nr. 127

b)Laboratoare de analize medicale:

Lista furnizorilor de servicii paraclinice din Tîrgu Mureș este prezentată în **Anexa nr. 22.**

Situația depozitelor de pesticide și a unităților prestatoare de servicii DDD:

- **depozite de pesticide** (fitosanitare)
- S.C. Dafcochim SRL – Tg. Mureș, str. Budiului nr.68
- S.C. Unisem SA București Suc. Mureș – Tg. Mureș, str. Aeroportului nr.1
- S.C. Agrosem SRL – Tg. Mureș, str. Ion Heliade Rădulescu nr.2
- S.C. SCAPA Valea Mureșului – Tg. Mureș, str.Depozitelor nr.27-29
- S.C. Agroiernațional SRL -Tg. Mureș, str.Aurel Filimon nr.15
- S.C. Fitocom SRL -Tg. Mureș, str.Iuliu Maniu nr. 24
- Direcția Silvică Mureș – Tg. Mureș , str. G.Enescu nr. 6

- unități prestatoare de servicii DDD

(dezinfecție, decontaminare, deparazitare)

- S.C. Bogyo Dezin Service SRL – Tg. Mureș, str.Ion Buteanu 1/17
- S.C. Sanofit SRL Keszeg Zsolt – Tg. Mureș, str.Koos Ferencz nr.7/16
- Spitalul Clinic Județean de Urgență Tg.Mureș, str.Gh. Marinescu nr.50
- S.C. Coral Impex SRL – Tg. Mureș, str.Pandurilor nr.87/5
- S.C. DEARTEO S.R.L. - Tg. Mureș, STR. Rozmarinului nr. 8 , ap 1
- S.C. CLEAN CAR SRL –Tg. Mureș , str. Primariei nr. 1 ,
- S.C. Energy Corp SRL – Tg. Mureș, str. Lupeni , nr.18 ap.1
- S.C. DUOVET S.R.L. – Tg. Mureș, str. Republicii nr. 22 ap.17
- S.C. SUNFLOWER PRODIMPEX SRL –Tg. Mureș, str. Trebely nr. 57
- S.C.MORDIA IMPEX SRL – Tg. Mureș, str. Cornești nr. 49
- S.C. FARMACORDIS WAREHOUSE SRL –Tg. Mureș, Calea Sighișoarei nr. 29

Secțiunea a 4-a. ANALIZA RISCURILOR DE INCENDIU

Riscurile expunerilor colectivităților umane, a bunurilor materiale,a mediului înconjurător sunt analizate din punct de vedere al efectelor tipurilor de incendii care se pot produce în municipiul Tîrgu Mureș.

Pe raza municipiului Tîrgu Mureș se pot produce incendii în oricare zonă .

În zonele în care sunt amplasați operatori economici, acestea pot fi efectul unor accidente tehnologice și a unor dezastre naturale.

De asemenea , pot să apară incendii de amploare mai mică sau mai mare datorate unor accidente de transport pe căi rutiere și feroviare.

Locurile , obiective vulnerabile sau cu grad ridicat de pericol sunt prezentate în Anexa nr.9

Secțiunea a 5-a. ANALIZA RISCURILOR SOCIALE

Riscurile sociale sunt analizate în funcție de existența manifestărilor periodice cu afluență mare de public (piețe, târguri, festivaluri, etc.).

În municipiul Tîrgu Mureș, în fiecare cartier, este amplasată câte o piață agroalimentară cu program zilnic.

Sărbători – Festivaluri

Din inițiativa Primăriei Municipiului Tîrgu-Mureș și a Consiliului Local începând cu anul 1997, se desfășoară anual, sărbătoarea "Zilele Tîrgumuresene".

Manifestarea, inițiată pentru comemorarea privilegiului acordat orașului în 28 august 1482, de regele Matei Corvin, prin care se conferea acestuia dreptul "de a ține trei târguri anuale" - dintre care unul în luna iunie - oferă locuitorilor urbei, și nu numai, un bogat și variat program de divertisment.

Calendarul evenimentelor culturale:

Itinerarii Eminesciene Transilvane – 15 ianuarie,

24 ianuarie – „Unire-n cuget și-n simțiri” – luna ianuarie

"Ziua Îndragostitilor" – luna februarie

Sărbătoarea martișorului – luna martie

Ziua femeii – luna martie

Sărbători Pascale – luna aprilie

Ziua Europei, - 9 mai

"Zilele Tîrgumuresene" – luna mai

Ziua Copilului – 1 iunie

Sărbătoarea vinului și a artei meșteșugărești– luna octombrie

Ziua Națională a României – 1 decembrie

"Luna Cadourilor – Oraselul Copiilor" – luna decembrie

"Revelion în Strada" – luna decembrie

Situația forței de muncă din municipiul Tîrgu Mureș la nivelul anului 2016:

Număr locuri de muncă vacante (agenția locală Tîrgu Mureș) în luna dec.2016: **37**;

Număr persoane ocupate prin angajare în luna dec. 2016 : **34**;

Număr mediu șomeri în anul 2016 : **551**.

CAPITOLUL IV

ACOPERIREA RISCURILOR

Secțiunea 1. **CONCEPȚIA DESFĂȘURĂRII ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE - INTERVENȚIE**

Elaborarea concepției de desfășurare a acțiunilor de protecție – intervenție constă în stabilirea etapelor și fazelor de intervenție în funcție de evoluția probabilă a situațiilor de urgență, definirea obiectivelor pe baza acțiunilor de dezvoltare a premizelor referitoare la condițiile viitoare, selectarea cursului optim de acțiune și stabilirea dispozitivului de intervenție, luarea deciziei și precizarea – transmiterea acesteia la structurile proprii și cele de cooperare.

Evitarea manifestărilor riscurilor, reducerea frecvenței de producere ori limitarea consecințelor acestora se realizează prin următoarele acțiuni:

- modernizarea permanentă a parametrilor meteo, seismici, de mediu, hidrografici etc. și transmiterea datelor la autoritățile competente;
- activități preventive ale autorităților, pe domenii de competență;
- informarea populației asupra pericolelor specifice unității administrativ – teritoriale și asupra compartimentului de adoptat în cazul manifestării unui pericol
- exerciții și aplicații.

Activitățile preventive planificate, organizate și desfășurate în scopul acoperirii riscurilor sunt:

- controale și inspecții de prevenire;
- avizare – autorizare de securitate la incendiu și protecție civilă;
- asistența tehnică de specialitate;
- informarea preventivă;
- pregătirea populației;
- constatarea și sancționarea încălcărilor prevederilor legale;
- alte forme.

La nivelul municipiului Tîrgu Mureș sunt întocmite următoarele documente operative :

- **Schema organizării avertizării și alarmării populației din municipiul Tîrgu Mureș;**
- **Planul de evacuare în situații de urgență al municipiului Tîrgu Mureș;**
- **Planul de apărare împotriva inundațiilor, ghețurilor și poluărilor accidentale al Comitetului Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș;**
- **Planul de urgență în caz de dezastre tehnologice al municipiului Tîrgu Mureș;**
- **Planul de urgență în caz de accident chimic de transport pe căi de comunicații rutiere sau feroviare al municipiului Tîrgu Mureș;**
- **Planul municipiului Tîrgu Mureș de apărare în cazul producerii unor situații de urgență provocate de cutremure și / sau alunecări de teren;**
- **Planul de intervenție în caz de incendiu al Municipiului Tîrgu Mureș.**

Planurile de intervenție cuprind informații referitoare la:

- acțiunile de protecție-intervenție,
- etapele de realizare a acțiunilor
- categoriile de servicii de salvare/intervenție în caz de urgență și amplasarea unităților operative;
- încadrarea și mijloacele de intervenție și protecție a personalului/populației pentru fiecare tip de risc, pe categorii de forțe și mijloace
- zona de acoperire a riscurilor;
- activitatea operațională;
- alte informații considerate necesare.

Principalele tipuri de risc generatoare de situații de urgență, grupate în funcție de natura lor sunt prezentate în **Anexa nr. 1**.

Tipurile de risc, riscuri asociate, autorități responsabile și domeniile de acțiune sunt prezentate în **Anexa nr. 2**.

Repartizarea principalelor funcții de sprijin pe care le asigură C.L.S.U. - Consiliul local – Municipiul Tîrgu Mureș , în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență este

prezentată în **Anexa nr. 6.**

Autoritățile responsabile asigură managementul tipului de risc repartizat pe următoarele domenii de acțiune:

- a) prevenire - ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile, care vizează identificarea, evaluarea și reducerea riscurilor de producere a situațiilor de urgență, în scopul protejării vieții, mediului și bunurilor împotriva efectelor negative ale acestora;
- b) pregătire - ansamblul de măsuri și acțiuni prealabile, subsumate activităților de prevenire și răspuns, cu caracter permanent, desfășurate de autoritățile responsabile;
- c) răspuns - ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru planificarea, organizarea, coordonarea și conducerea operațională a capacităților implicate în acțiunile de intervenție operativă pentru limitarea și înlăturarea efectelor negative ale situației de urgență, până la restabilirea stării provizorii de normalitate;
- d) investigare/evaluare post-eveniment - ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimente asociate acesteia;
- e) refacere/reabilitare - ansamblul măsurilor și acțiunilor planificate, prioritizate și desfășurate ca urmare a procesului de investigare/evaluare post-eveniment pentru restabilirea stării de normalitate.

Domeniul de acțiune vizează:

- a) informarea și pregătirea populației pentru cunoașterea modului de acțiune în sprijinul autorităților responsabile și pentru asigurarea autoprotecției individuale și colective;
- b) pregătirea personalului autorităților responsabile, în concordanță cu responsabilitățile ce le revin;
- c) pregătirea resurselor de intervenție, prin asigurarea existenței, suficienței și operativității bazei materiale și tehnicii utilizate în intervenția operativă;
- d) pregătirea elementelor de infrastructură critică, prin menținerea, întreținerea și testarea acestora, pe baza sistemului de asigurare a calității acceptat la nivel internațional.

Secțiunea a 2-a. Etapele de realizare a acțiunilor

Desfășurarea intervenției cuprinde următoarele operațiuni principale:

- alertarea și/sau alarmarea unităților și a subunităților pentru intervenție;
- informarea personalului de conducere asupra situației create;
- deplasarea la locul intervenției;
- intrarea în acțiune a forțelor, amplasarea mijloacelor și realizarea dispozitivului preliminar de intervenție;
- transmiterea dispozițiilor preliminare;
- recunoașterea, analiza situației, luarea deciziei și darea ordinului de intervenție;
- evacuarea, salvarea și/sau protejarea persoanelor, animalelor și bunurilor;
- realizarea, adaptarea și finalizarea dispozitivului de intervenție la situația concretă;
- manevra de forțe;
- localizarea și limitarea efectelor evenimentului/dezastrului;
- înlăturarea unor efecte negative ale evenimentului/dezastrului;
- regruparea forțelor și a mijloacelor după îndeplinirea misiunii;
- stabilirea cauzei producerii evenimentului și a condițiilor care au favorizat evoluția acestuia;
- întocmirea raportului de intervenție;
- retragerea forțelor și a mijloacelor de la locul acțiunii în locul de dislocare permanentă;
- restabilirea capacității de intervenție;
- analiza intervențiilor și evidențierea măsurilor de prevenire/optimizare necesare

Secțiunea a 3-a. Faze de urgență a acțiunilor

În funcție de locul, natura, amploarea și de evoluția evenimentului, intervențiile serviciilor profesionale pentru situații de urgență sunt organizate astfel:

- a) urgența I - asigurată de garda/gărzile de intervenție a/ale subunității în raionul/obiectivul afectat;
- b) urgența a II-a - asigurată de subunitățile inspectoratului județean pentru situații de urgență;
- c) urgența a III-a - asigurată de două sau mai multe unități limitrofe;
- d) urgența a IV-a - asigurată prin grupări operative, dislocate la ordinul inspectorului general al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, în cazul unor intervenții de amploare și de lungă durată.

Secțiunea a 4-a Acțiunile de protecție - intervenție

Forțele de intervenție specializate acționează conform domeniului de competență, pentru:

- salvarea și/sau protejarea oamenilor, animalelor și bunurilor materiale, evacuarea și transportul victimelor, cazarea sinistraților, aprovizionarea cu alimente, medicamente și materiale de primă necesitate;
- acordarea primului ajutor medical și psihologic, precum și participarea la evacuarea populației, instituțiilor publice și a operatorilor economici afectați;
- aplicarea măsurilor privind ordinea și siguranța publică pe timpul producerii situației de urgență specifice;
- dirijarea și îndrumarea circulației pe direcțiile și în zonele stabilite ca accesibile;
- diminuarea și/sau eliminarea avariilor la rețele și clădiri cu funcțiuni esențiale, a căror integritate pe durata cutremurelor este vitală pentru protecția populației: serviciile de pompieri și sediile poliției, spitalele și alte construcții aferente serviciilor sanitare care sunt dotate cu secții de chirurgie și de urgență, clădirile instituțiilor cu responsabilitate în gestionarea situațiilor de urgență, în apărarea și securitatea națională, stațiile de producere și distribuție a energiei și/sau care asigură servicii esențiale pentru celelalte categorii de clădiri menționate, garaje de vehicule ale serviciilor de urgență de diferite categorii, rezervoare de apă și stații de pompare esențiale pentru situații de urgență, clădiri care conțin gaze toxice, explozivi și alte substanțe periculoase, precum și pentru căi de transport, clădiri pentru învățământ;
- limitarea proporțiilor situației de urgență specifice și înlăturarea efectelor acestora cu mijloacele din dotare.

Activitățile specifice ce se desfășoară în situații de urgență, procedurile de intervenție sunt prezentate în **Anexa nr. 10**.

Secțiunea a 5-a. Instruirea

Pregătirea forțelor de intervenție specializate se realizează în cadrul instituțiilor abilitate prin lege, pe baza unor programe adecvate avizate de Inspectoratul pentru situații de urgență HOREA al județului Mureș și aprobate de Comitetul Local pentru Situații de Urgență.

Primarul – președintele Comitetului Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu-Mureș și conducerile operatorilor economici și instituțiilor publice au obligația de a asigura cunoașterea de către forțele destinate intervenției, precum și de către populație, a modalităților de acțiune conform planurilor proprii de intervenție.

Secțiunea a 6-a. Realizarea circuitului informațional-decizional și de cooperare

Sistemul informațional - decizional cuprinde ansamblul subsistemelor destinate observării, detectării, măsurării, înregistrării, stocării și prelucrării datelor specifice, alarmării, notificării, culegerii și transmiterii informațiilor și a deciziilor de către factorii implicați în acțiunile de prevenire și gestionare a unei situații de urgență.

Comitetul Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș, precum și conducerile operatorilor economici și instituțiilor amplasate în zone de risc, au obligația să asigure preluarea de la stațiile centrale și locale, a datelor și avertizărilor meteorologice și hidrologice, în vederea declanșării acțiunilor preventive și de intervenție.

Componența nominală a membrilor Comitetului Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș - **Anexa nr.3.**

Componența nominală a membrilor Centrului de conducere și coordonare a evacuării în situații de urgență la nivelul municipiului Tîrgu Mureș este prezentată în **Anexa nr.4.**

Componența Centrului operativ cu activitate temporară (secretariatului tehnic) pentru situații de urgență și atribuțiile membrilor sunt prezentate în **Anexa nr. 5.**

Repartizarea principalelor funcții de sprijin pe care le asigură instituțiile în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență este prezentată în **Anexa nr. 12.**

Lista activităților specifice care se îndeplinesc în cadrul funcțiilor de sprijin este prezentată în **Anexa nr. 15.**

Schema fluxului informațional operativ – decizional în situații de urgență, la nivelul municipiului Tîrgu Mureș, este prezentată în **Anexa nr.11.**

CAPITOLUL V

RESURSE UMANE, MATERIALE ȘI FINANCIARE

Alocarea resurselor materiale și financiare necesare desfășurării activității de analiză și acoperire a riscurilor se realizează, potrivit reglementărilor în vigoare, prin planul de asigurare cu resurse umane, materiale și financiare pentru gestionarea situațiilor de urgență, elaborat de Comitetul Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș.

Consiliul local al municipiului Tîrgu-Mureș prevede anual, în bugetul propriu, fondurile necesare pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare analizei și acoperirii riscurilor din municipiu.

În funcție de categoriile de riscuri identificate, mecanismele și condițiile de producere-manifestare, de amploarea și efectele posibile ale acestora, se stabilesc tipurile de forțe și mijloace necesare de prevenire și combatere a riscurilor.

Mai pot acționa, după caz. unitățile poliției, jandarmeriei și poliției locale, unitățile pentru asistența medicală de urgență, organizații neguvernamentale specializate în acțiuni de salvare, unități și formațiuni sanitare și de inspecție veterinară, formațiuni de pază a persoanelor și a bunurilor, precum și detașamente și echipe din cadrul serviciilor publice descentralizate și al societăților comerciale specializate, incluse în planurile de apărare și dotate cu forțe și mijloace de intervenție, formațiunile de voluntari ai societății civile specializați în intervenția în situații de urgență și organizații neguvernamentale cu activități specifice.

Forțele auxiliare se stabilesc din rândul populației și salariaților, al formațiunilor de voluntari, altele decât cele instruite special pentru situații de urgență, care acționează conform sarcinilor stabilite pentru formațiunile de protecție civilă organizate la operatorii economici și societățile comerciale în planurile de apărare specifice, elaborate potrivit legii.

CAPITOLUL VI

LOGISTICA ACȚIUNILOR

Sistemul forțelor și mijloacelor de intervenție în cazul producerii unei situații de urgență se stabilește prin planurile de intervenție pe tipuri de riscuri specifice elaborate, potrivit legii, de Comitetul Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu-Mureș, instituțiile publice și operatorii economici cu atribuții în acest domeniu, conform regulamentelor privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de riscuri.

Forțele și mijloacele de intervenție se organizează, și se pregătesc din timp și acționează conform sarcinilor stabilite prin planurile de intervenție întocmite pe tipuri de riscuri specifice.

Logistica acțiunilor de pregătire teoretică și practică, de prevenire și gestionare a situației de urgență specifică se asigură de Consiliul local, instituțiile publice și operatorii economici cu atribuții în domeniu, în raport de răspunderi, măsuri și resurse necesare.

A N E X E:

Anexa nr.1	Principalele tipuri de risc generatoare de situații de urgență, grupate în funcție de natura lor
Anexa nr.2	Tipuri de risc, riscuri asociate, autorități responsabile și domeniile de acțiune
Anexa nr.3	Dispoziția Primarului municipiului Tîrgu Mureș nr.1324/19.04..2017, privind actualizarea componenței Comitetului Local pentru Situații de Urgență al municipiului Tîrgu Mureș
Anexa nr.4	Dispoziția Primarului municipiului Tîrgu Mureș nr. 512/07.02.2017, privind actualizarea componenței Centrului de conducere și coordonare a evacuării în situații de urgență la nivelul municipiului Tîrgu Mureș
Anexa nr.5	Dispoziția Primarului municipiului Tîrgu Mureș nr. 1269/06.04.2017, privind actualizarea componenței Centrului operativ cu activitate temporară (secretariatul tehnic) pentru situații de urgență
Anexa nr.6	Repartizarea principalelor funcții de sprijin pe care le asigură C.L.S.U. - Consiliul local –Municipiul Tîrgu Mureș , în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență
Anexa nr.7	Harta municipiului Tîrgu Mureș - accident chimic la SC.AZOMUREȘ S.A.
Anexa nr.8	Schema de avertizare-alarmare a populației în situații de urgență
Anexa nr.9	Locuri, obiective vulnerabile sau cu grad ridicat de pericol
Anexa nr.10	Activități specifice ce se desfășoară la situații de urgență, proceduri de intervenție
Anexa nr.11	Schema fluxului informațional operativ – decizional în situații de urgență la nivelul municipiului Tîrgu Mureș
Anexa nr.12	Repartizarea principalelor funcții de sprijin pe care le asigură instituțiile în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență
Anexa nr.13	Situația responsabilităților agenților economici pentru apărarea digurilor de pe teritoriul municipiului Tîrgu Mureș
Anexa nr.14	Reguli de comportare în cazul producerii unei situații de urgență
Anexa nr.15	Lista activităților specifice care se îndeplinesc în cadrul funcțiilor de sprijin
Anexa nr.16	Situația spațiilor de cazare pentru populația municipiului Tîrgu Mureș în cazul producerii unei situații de urgență.
Anexa nr.17	Evidența operatorilor economici din municipiul Tîrgu Mureș care intră sub incidența Legii nr. 59/2016
Anexa nr.18	a. Fișa tehnică de securitate pentru amoniac; b. Fișa tehnică de securitate pentru clor; c. Fișa tehnică de securitate pentru hidrat de hidrazină 24%; d. Fișa tehnică de securitate pentru metan.
Anexa nr.19	A. Evidența operatorilor economici din municipiul Tîrgu Mureș care dețin substanțe chimice periculoase pentru om sau mediu (nu intră sub incidența Legii nr. 59/2016) B. Evidența instituțiilor publice din municipiul Tîrgu Mureș care dețin substanțe chimice periculoase pentru om sau mediu. (nu intră sub incidența Legii nr. 59/2016)
Anexa nr.20	Rețeaua stradală din municipiul Tîrgu Mureș
Anexa nr.21	Situația surselor radioactive și a materialelor nucleare din municipiul Tîrgu Mureș
Anexa nr.22	Situația unitatilor medicale de stat și private de pe raza municipiului Tîrgu Mureș. Lista furnizorilor de servicii paraclinice din municipiul Tîrgu Mureș
Anexa nr.23	Tabel nominal cu instituțiile și operatorii economici care se încadrează în prevederile art.7 din OMAI nr. 96 /2016

